

ΝΕΑ ΤΟΥ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΟΥ

Β' ΠΕΡΙΟΔΟΣ
Αριθμός Φύλλου 137-138
Ιούλιος-Αύγουστος 1994

ΜΗΝΙΑΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ
ΜΑΡΓΑΡΙΤΩΤΩΝ ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ
ΥΜΗΤΤΟΥ 92 • 15561 ΧΟΛΑΡΓΟΣ • ΤΗΛ: 6514 487

PORT
PAYÉ
HELLAS

Η λίμνη με τα νούφαρα

Αξιοποίηση έλους Καλοδικίου

Το έλος Καλοδικίου είναι στενή εδαφική λεκάνη μήκους 3,5 χιλιομέτρων, μεγίστου πλάτους 1,3 χιλ. και έκτασης 4000 στρεμμάτων, από τα οποία 1000 στρμ. στο νοτιοανατολικό, τμήμα είναι καλλιεργήσιμη γη, τα 300 στρέμ. είναι στενή εδαφική λωρίδα που χωρίζει το έλος σε δύο τμήματα.

Τα 400 ανατολικά είναι το μικρό έλος και τα υπόλοιπα 2300 δυτικά είναι το κυρίως έλος Καλοδικίου.

Στο δυτικό άκρο του μεγάλου έλους υπάρχει μικρός λόφος έκτασης 130 στρεμμάτων ο οποίος μετατρέπεται σε νήσο. Το μικρό και μεγάλο έλος τους χειμερινούς μήνες διατηρούν νερό σε βάθος από 1-3 μέτρα και τους θερινούς μήνες συνήθως είναι αποξηραμένα.

Σ' ορισμένες περιοχές των ελών αναπτύσσονται τα νούφαρα.

Το έλος Καλοδικίου βρίσκεται στα όρια των Νομών Πρέβεζας και Θεσπρωτίας και ανήκει διοικητικά στις Κοινότητες Ελευθερίου, Μαργαριτίου και Σπαθαράϊων του Νομού Θεσπρωτίας και απέχει περίπου 6 χιλ. από το Μαργαρίτι και 8 από την Πάργα.

Το Καλοδίκι είναι ζωτικός χώρος για την περιοχή Μαργαριτίου.

Οι υποστηρικτές της αποξήραν-

έτσι το έλος Καλοδικίου σύμφωνα και με το υπ' αριθ. Οικ. 76977/2843/25.1.88 έγγραφο του Υ.Π.Ε.-

Καλοδίκι, η λίμνη με τα νούφαρα.

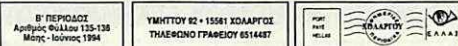
σης του έλους στηρίζονταν στο ότι τα αξιοποιούμενα, με τα υποκατασκευή έργα 12.000 στρέμματα του κάμπου Μαργαριτίου αυξάνονταν κατά 4000 ήτοι ποσοστό 30%.

Ευτυχώς επικράτησε η φύση και

ΧΩ.Δ.Ε. παραμένει υδροβιότοπος. Χρέος λοιπόν η διατήρηση και προστασία του, παράλληλα συμφέρουσα για τον τόπο η εκμετάλλευσή του με ήπιες μορφές.

Βλέπε σελίδες 4η και 5η

NEA TOY MARGARITIOY

Ιδιοκτήτης
ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΩΤΩΝ
«Ο Άγιος Βασίλειος»
7η Εργ. Πολυκατοικία
15124 ΜΑΡΟΥΣΙ

Εκδότης
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΤΟΚΑΣ
Πρόεδρος της Αδελφότητας
7η Εργ. Πολυκατοικία
15124 ΜΑΡΟΥΣΙ
Τηλ. σπιτιού: 6895770

Διευθυντής
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΑΚΑΓΙΑΝΝΗΣ
Υμηττού 92 • 155 61 ΧΟΛΑΡΓΟΣ
Τηλ. 65 14 487

Εμβάσματα
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΝΤΟΥΛΗΣ
Λυκάβου 34 • 15772 ΖΩΓΡΑΦΟΣ
Τηλ. 7770732

Ηλεκτρονική στοιχειοθεσία
Επιμέλεια-Ατελιέ-Εκτύπωση
«Ν. ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗΣ & ΣΙΑ Ε.Π.Ε.»
Υπεύθυνος: Ν. Πανδής
Μάγερ 11 • 104 38 ΑΘΗΝΑ
Τηλ. Κέντρο 5244555 FAX: 5243345

Τα άρθρα δεν εκφράζουν κατ' ανάγκη
και τις απόψεις του Συλλόγου.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Αδελφότητας

Πρόεδρος: Τόκας Ευάγγελος
Αντιπρόεδρος: Αηδώνης Δημήτριος
Γεν. Γραμματέας: Λιοπιάρη Μαρία
Ταμίας: Παντούλης Γεώργιος
Μέλη: Γκίνης Γεράσιμος
Αναστασίου Ηλίας
Τζήμας Τηλέμαχος

Ο λόγος της σύνταξης

Οι εκλογές

Η έκδοσή μας, όπως πολλές φορές έχει δηλωθεί, είναι άχρωμη και άοσμη πολιτικά.

Δεν ανακατεύτηκε ποτέ με κόμματα και παρατάξεις και υπό την παρούσα διεύθυνση δεν πρόκειται να το πράξει ποτέ. Έτσι και σ' αυτές, τις εκλογές για όργανα των Ο.Τ.Α. όχι μόνο θα μείνει αμέτοχη αλλά θ' αποφύγει και δημοσιεύματα που μπορεί να παρερμηνευτούν και να θεωρηθούν ότι είναι υπέρ ή κατά του ενός ή του άλλου υποψήφιου, αλλά δηλώνει απερίφραστα ότι θα σταθεί, όπως έπραξε και μέχρι τώρα, συμπαραστάτης και βοηθός σε όσους τελικά εκλεγούν.

Τη βοήθεια στα εκλεγμένα όργανα δεν πρέπει να την αρνηθεί κανένας συμπατριώτης, άσχετα σε ποιά παρατάξη ανήκει, γιατί βοηθώντας τα βοηθάμε στην ουσία τον τόπο μας. Αυτό βέβαια δε σημαίνει πως θα πρέπει να σιωπούμε, να ολιγορούμε και να ανεχόμαστε πράξεις που θα στρέφονται ενάντια προς το συμφέρον του τόπου. Τέτοιες πράξεις όχι μόνο θα τις ελέγχουμε αλλά θα στεκόμαστε κι εμπόδιο στην εφαρμογή τους.

Από την άλλη πλευρά είναι χρέος των Ο.Τ.Α. ν' αγκαλιάσουν την έκδοσή μας και να βοηθήσουν το έργο της. Δυστυχώς μέχρι σήμερα δεν το έχουν πράξει στο βαθμό που θα έπρεπε (Οι εξαιρέσεις επιβεβαιώνουν τον κανόνα). Κι όμως θα μπορούσαν να εκμεταλλευτούν το πάθος και την αγάπη της για τον τόπο μας και να τη χρησιμοποιήσουν σαν μοχλό προβολής, ενημέρωσης αλλά και επίτευξης στόχων. Ευελπιστούμε πως στο μέλλον θα το πράξουν.

Κλείνοντας ευχόμαστε ο εκλογικός αγώνας να διεξαχθεί σε ήπιο και πολιτισμένο κλίμα.

Οι υποψήφιοι πρέπει να σκεφτούν πως την άλλη μέρα των εκλογών θα πρέπει να συνεργαστούν με τους αντιπάλους τους για το καλό του τόπου.

Η Σύνταξη

ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ - ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Από 1.000 Δρχ.: 1008 Μιχάλης Χρήστου
• 1109 Ηλέκτρα Χρήστου • 1009 Αναστάσιος Γαλάνης.

Από 2.000 Δρχ.: 1006, Ηλίας Μάμμος.

Από 3.000 Δρχ.: 1116 Ανδρέας Πάκος.

Από 5.000 Δρχ.: 1107 Διονύσης Χρηστάκης • 1110 Σωτήρης Σούφης • 1111

Αχιλλέας Τόκας • 1112 Μιχάλης Πάσχος

• 1007 Παναγιώτης Λιοπιάρης • 1010

Πέτρος Σούφης • 1115 Θωμάς Κοτσαύτης.

10.000 Δρχ.: 1113 Ελευθέριος Μήτσης.

15.000 Δρχ.: 1008 Διονύσης Νικολάου.

20.000 Δρχ.: Μη ανακοινώσιμο.

100 Μάρκα: 1011 Κωνσταντίνος Μπόρος.

ΕΥΧΕΣ

Η Οικογένεια του Βαγγέλη Γκίνη εύχεται στα ανήπια τους Λάουρα Χρήστου Κοτσαύτη και Αντώνη Παλικαρώνα που παντρεύτηκαν πρόσφατα ευτυχισμένη ζωή.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Το Ιστορικό και Λαογραφικό Μουσείο Μαργαριτίου, αισθάνεται την υποχρέωση να ευχαριστήσει την Αδελφότητα Μαργαριτιωτών Γερμανίας για τη δωρεά ποσού 148.000 δρχ. (1000 μάρκων Γερμ.) προς ενίσχυση των σχολών του ιδρύματος.

Ο Πρόεδρος Δ.Σ.
Παναγιώτης Μήτσης

ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΠΑΡΑΘΕΡΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΟΥ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ-ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

Για την υλοποίηση του υπό σύσταση οικοδομικού μας συνεταιρισμού.

Γνωρίζουμε στα μέλη μας ότι στις 30 Ιούνη 1994, μετά από 5 χαμένα χρόνια (Μάρτης 1989-Ιούνης 1994) καταθέσαμε στο τμήμα οικοδομικών συνεταιρισμών του ΥΠΕΧΩΔΕ τους φακέλους με τα δικαιολογητικά των 125 μελών και το καταστατικό, αλλά χωρίς την Έκθεση σκοπιμότητας.

Η Έκθεση είναι απαραίτητο δικαιολογητικό, συντάσσεται από την Κοινότητα (ΟΤΑ) σε συνεργασία με την πολεοδομία και αν δεν συνταχθεί δεν εγκρίνεται το Καταστατικό και αυτό πρέπει να μας απασχολήσει και να αντιμετωπισθεί σύντομα.

Τα αίτια για την καθυστέρηση σύστασης του οικοδομικού μας συνεταιρισμού ενώ είναι γνωστά, όμως δεν είναι της στιγμής να τα σχολιάσουμε, διότι η ευθύνη μας βαρύνει όλους.

Ανεξάρτητα όμως το τι έγινε μέχρι σήμερα, που αποτελεί παρελθόν, η έκθεση σκοπιμότητας πρέπει να συνταχθεί όσο είναι δυνατόν ενωρίτερα, αναθέτοντας την σύνταξή της σε πολιτικό Μηχανικό, ο οποίος να έχει ασχοληθεί σε θέματα με τους οικοδομικούς συνεταιρισμούς όμως και ο οποίος θα συνεργασθεί με την Πολεοδομία.

Αυτό το θέμα θα εξαρτηθεί και από τα μέλη μας τα οποία πρέπει να αντιληφθούν ότι πρέπει να δείξουν ενδιαφέρον στο δικό τους πρόβλημα και πρέπει να μας συμπαρασταθούν.

Με την σημερινή μας ανακοίνωση καλούμε τα μέλη του υπό σύσταση οικοδομικού συνεταιρισμού παραθεριστικής κατοικίας Μαργαριτίου να πληρώσουν τις οφειλόμενες συνδρομές που είναι:

1. Τα 14 μέλη που οφείλουν την συνδρομή χρήσης 1990

2. Τις συνδρομές των χρήσεων 1991-92-93 και 94 1.000X4= 4.000

3. Έκτακτη εισφορά 1994 Δρχ. 6.000

Σύνολο Δρχ. 10.000

Για όσους δεν πλήρωσαν την εισφορά χρήσης 1990 Δρχ. 11.000

Οδηγίες για την κατάθεση των συνδρομών και της εισφοράς.

Ταμίας μας είναι η Κα Βασιλείου Βικτώ-

ρια του Σπυρίδωνος, η οποία κατοικεί στο Μαρούσι, στην οδό Παννούλη Χαλεπά 11 Τ.Κ. 15125 τηλέφωνο 6896353.

Η Κα Βασιλείου έχει ατομικό της λογαριασμό στην Εθνική τράπεζα της Ελλάδας, αποκλειστικά για κατάθεση των συνδρομών των μελών του οικοδομικού μας συνεταιρισμού, που γίνεται από όλα τα καταστήματα της Εθνικής Τράπεζας, χωρίς εμβαστικά και αυτός ο λογαριασμός της έχει αριθμό 139/781122-51.

Κάθε μέλος που θα κάνει κατάθεση να προσέχει το όνομα της Κα Βασιλείου και τον παραπάνω αριθμό του λογαριασμού της.

Επίσης στην απόδειξη της τράπεζας, την οποία θα πάρει με αντίγραφο, να έχει γραφεί το όνομα του καταθέτη και το ποσό το οποίο κατέθεσε.

Το αντίγραφο της απόδειξης, ο καταθέτης να το στείλει ταχυδρομικά στην Κα Βασιλείου στην άνω διεύθυνσή της, ώστε με την παραλαβή της από την ταμία να εκδίδεται και η δική μας απόδειξη.

Σε περίπτωση που καθυστερήσει η παραλαβή της απόδειξης μας ο καταθέτης να την ζητήσει στο τηλέφωνο 6896353, διότι όσοι καταθέτουν εισφορές και μας το έχουν γνωρίσει πρέπει να λάβουν και την απόδειξη του συνεταιρισμού.

Υπενθυμίζουμε στα μέλη μας να μας ενημερώσουν για κάθε απορία, οι δε συνδρομές και η έκτακτη εισφορά να καταβληθούν χωρίς καθυστέρηση.

Γνωρίζουμε στα μέλη μας, ότι η έγκριση του οικοδομικού μας συνεταιρισμού, ο οποίος θα αποτελέσει πρότυπο στεγαστικού φορέα και οι εξελίξεις για την υλοποίηση του θα εξαρτηθούν από την συμπαράσταση και το ενδιαφέρον όλων μας και ξεχωριστά των μελών μας, διαφορετικά αυτός ο χρήσιμος συνεταιρισμός θα ατονίσει, δεν θα συγκροτηθεί και η ευθύνη δεν θα είναι δική μας.

Αθήνα Αύγουστος 1994

Η προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή
Θαν. Κακούρης Βικτώρια Βασιλείου
Τηλ. 8026001 Τηλ. 6896353

«Η ΘΕΣΠΡΩΤΙΚΗ» 7218/24-6-94

Η ΟΔΥΣΣΕΙΑ ΕΝΟΣ ΟΙΚΟΔΟ- ΜΙΚΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ!...

Γράφει ο Γ. Φώτσης

Πολλή μελάνι έχει χυθεί για την ίδρυση Οικοδομικού Παραθ. Συνεταιρισμού της Αδελφότητας Μαργαριτίου τα μέλη της οποίας κατοικούν στην Αθήνα χωρίς κανένα μέχρι σήμερα θετικό αποτέλεσμα εξ' αιτίας του χρονοβόρου γραφειοκρατισμού που κυριαρχεί στο πολεοδομικό τμήμα του ΥΠΕΧΩΔΕ.

Πέντε ολόκληρα χρόνια έχουν περάσει αφ' ότου η Αδελφότητα Μαργαριτίου των Αθηνών υπέβαλε αρμοδίως αίτηση για την ίδρυση οικοδ. Συνεταιρισμού μέσα φυσικά στα Διοικητικά όρια της Κοινότητας.

Η αίτηση εγκρίθηκε ομόφωνα από το προηγούμενο κοιν. Συμβούλιο του κ. Δ. Μάτη όπως και από το σημερινό του κ. Παν. Μπαϊκούση ακόμα κι ο εκπρόσωπος της Πολεοδομίας Ηγουμενίτσας κ. Ζγουρίδης αποδέχτηκε το αίτημα των ξενητεμένων Μαργαριτιωτών και συνέταξε σχετική έκθεση για το ΥΠΕΧΩΔΕ.

Και ενώ αναμένονταν η έγκριση του υπουργείου για να γίνει μετά η έκθεση σκοπιμότητας της κοινότητας το ζήτημα σκάλωσε εδώ για πέντε ολόκληρα χρόνια!! και οι ενδιαφερόμενοι αναμένουν ακόμα στο... τηλέφωνο!...

Όταν στην περιοχή αυτή ξεφυτρώνουν κάθε λίγο και διάφοροι οικοδομ. Συνεταιρισμοί (Μούρτος, Πέροδικα, Σαγιάδα τελευταία στη Νέα Σελεύκεια) οι ξενητεμένοι του Μαργαριτίου δεν έχουν το δικαίωμα μιας κατοικίας για τα γεράματα τους αλλά και για την αποσυμφόρηση των αστικών κέντρων για την οποία τόσο κόπτονται οι αρμόδιοι μας!... Με τέτοιες όμως αρνησιγκურίες το μόνο που μπορούμε να πετύχουμε είναι η απογύμνωση των Παραμεθόριων περιοχών με οφθαλμοφανή τα τόσο αρνητικά αποτελέσματά!

Τελικά όπως μας είπε ο Γεν. Γραμματέας της αδελφότητας κ. Αθανάσιος Κακούρης με ομόφωνη γνώμη και του Προέδρου κ. Ανδρέα Τάση, η σύνταξη της έκθεσης σκοπιμότητας θα ανατεθεί σε ιδιώτη πολιτ. Μηχανικό για να τελειώσει επιτέλους η Οδύσσεια των ξενητεμένων και άστεγων κατοίκων του Μαργαριτίου και να μπορέσουν κι αυτοί κάποτε να γυρίσουν στην... Πάλη τους ατενίζοντας «καπνόν αναβρόσκοντα» από τα τζάκια των καινούργιων σπιτιών τους!!!

ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΕΛΟΥΣ ΚΑΛΟΔΙΚΙΟΥ

Σ τ ο ι χ ε ί α α π ό τ η μ ε λ έ τ η

Το Νομαρχιακό Ταμείο Θεσπρωτίας με την υπ' αριθ. 9/27.8.93 απόφασή του ανάθεσε τη μελέτη Αξιοποίησης Έλους Καλοδικίου η οποία και παραδόθηκε στα τέλη του 1993.

Την μελετητική ομάδα αποτελούσαν οι: Γιάννης Σμυρόγλου-Τοπογράφος • Παναγιώτης Κουτσούκος-Γεωπόνος • Σπύρος Κουρής-Αρχιτέκτων-Χωροτάκτης και Βασίλης Πατσιλάρας-Οικονομολόγος.

Απ' αυτή τη μελέτη είναι τα χρησιμοποιηθέντα στην εισαγωγή της παρούσης παρουσίασης (1η σελίδα) στοιχεία καθώς και αυτά που ακολουθούν.

Μεταξύ των λοιπών σκοπών του, ο Ν. 1650 θέτει την διατήρηση της οικολογικής ισορροπίας των φυσικών οικοσυστημάτων και την διασφάλιση της αναπαραγωγικής τους ικανότητας.

Αναλυτικότερα, επιδιώκει την προστασία και διατήρηση της φύσης και του τοπίου και ιδιαίτερα περιοχών με μεγάλη βιολογική, οικολογική, αισθητική και γεωμορφολογική αξία. Μεταξύ των περιοχών αυτών συμπεριλαμβάνει και τα ποτάμια, τις λίμνες μαζί με τον βυθό τους, τις νησίδες και τις ακτές τους.

Το έλος Καλοδικίου, αποτελεί **αντικείμενο προστασίας του Ν. 1650/86**. Επειδή υπάγεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 18 του Νόμου σαν υδάτινο μεμονωμένο στοιχείο της φύσης και χαρακτηρίζεται μαζί με την περιβάλλουσα αυτό περιοχή, σύμφωνα με τα κριτήρια του άρθρου 19 του ίδιου νόμου, όσον αφορά τις αρχές προστασίας, σαν **περιοχή προστασίας της φύσης**. Στις περιοχές αυτές προστατεύεται το φυσικό περιβάλλον από κάθε δραστηριότητα ή επέμβαση που είναι δυνατόν να μεταβάλλει ή να αλλοιώσει την φυσική κατάσταση, σύνθεση ή εξέλιξή του. Κατ' εξαίρεση μπορούν να επιτρέπονται, η εκτέλεση εργασιών, ερευνών και η άσκηση ασχολιών και δραστηριοτήτων, κυρίως παραδοσιακών, εφόσον δεν έρχονται σε αντίθεση με τους σκοπούς της προστασίας.

Επειδή το έλος Καλοδικίου έχει υποστεί σοβαρές αλλοιώσεις κατά την τελευταία περίοδο, οι οποίες οφείλονται στις παρεμβάσεις του δημοσίου με στόχο την μονοδιάστατη αντίληψη της ανάπτυξης, στις παρεμβάσεις ιδιωτών (ανεξέλεγκτη βοσκή ζώων εκτεταμένη αύση των φυτών και της τύρφης του πυθμένα) αλλά και στην μείωση των βροχοπτώσεων που σημειώθηκε τα τελευταία χρόνια με αποτέλεσμα την αντίστοιχη μείωση των ετήσιων εισροών στον τάμεντρη, το πρόβλημα της **αποκατάστασης** προηγείται της έννοιας της διατήρησης. Για τον λόγο αυτό στη πρόταση λαμβάνονται ειδικά μέτρα που σκοπό έχουν την αποκατάσταση του φυσικού οικοσυστήματος, επειδή θεωρούμε ότι η σημερινή εξέλιξη του έλους είναι αναστροφίσιμη, με μικρό σχετικά οικονομικό κόστος.

Η μείωση των βροχοπτώσεων στα τελευταία χρόνια δεν αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για την υποβάθμιση του έλους. Στο πρώτο ήμισυ της δεκαετίας του '70 είχαμε επίσης χαμηλές βροχοπτώσεις, οι οποίες δεν είχαν σαν αποτέλεσμα την αποξήρανση του έλους.

Το συμπέρασμα που προκύπτει από την ανάλυση των στοι-

χείων της υφισταμένης κατάστασης, γενικώς, στο έλος Καλοδικίου και στην ευρύτερη αυτού περιοχή είναι ότι:

- Αποδεικνύεται η οικολογική και η αισθητική αξία του έλους Καλοδικίου, ως και η απειλή της ολοσχερούς καταστροφής του.

- Αποδεικνύεται το ασύμφορον αποστράγγισης του έλους τούτου καθώς και η συγκαλυμμένη ανεργία στην ευρύτερη περιοχή.

- Διαπιστώνεται η δυνατότητα διάσωσης του υπόψη έλους με έργα τεχνικά και πράξεις διοικητικές, για διατήρηση και περαιτέρω ανάδειξη της οικολογικής και αισθητικής αξίας του έλους, σε συνδυασμό μάλιστα με τη μείωση της ανεργίας στην περιοχή.

Το έλος Καλοδικίου αποτελεί ένα βιότοπο εθνικής σημασίας που περιλαμβάνεται στη συνθήκη RAMSAR. Το ενδιαφέρον για τη μελέτη αξιοποίησης του προέκυψε από τα πρόσφατα φαινόμενα αποξήρανσης του έλους σε συνδυασμό με την έλλειψη ανάπτυξης στην ευρύτερη περιοχή. Ο προβληματισμός σχετικά με τις δυνατότητες αξιοποίησης των ελών της περιοχής είναι παλιός και προκάλεσε το 1987 την εκπόνηση της «Προμελέτης αξιοποίησης περιοχής ελών Μαργαριτίου Θεσπρωτίας». Κάτω από το πρίσμα αυτού του προβληματισμού, αλλά κυρίως μετά το συνεχώς διογκούμενο ενδιαφέρον της ελληνικής, ευρωπαϊκής και παγκόσμιας κοινότητας για την προστασία, από καταστροφικές παρεμβάσεις στο φυσικό περιβάλλον, αρχίζει να γίνεται εντονότερα αντιληπτό ότι περιοχές όπως η υπό μελέτη περιοχή αποτελούν «εθνικό και κοινωνικό κεφάλαιο» με ευρύτερη σημασία πέραν της οικονομικής.

Αξιοποίηση συνεπώς του έλους δεν σημαίνει -αποκλειστικώς και μόνον οικονομική εκμετάλλευση. Σημαίνει μάλλον την πληρέστερη, οργανική ένταξη του φυσικού αυτού στοιχείου (δηλ. του έλους) στο φυσικό, κοινωνικό και οικονομικό χώρο, με τις ελάχιστες δυνατές παρεμβάσεις ή επιβαρύνσεις/αλλοιώσεις στο ευρύτερο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον. Βέβαια, το οικονομικό στοιχείο αποτελεί παράγοντα καθοριστικής σημασίας και γι' αυτό λαμβάνεται υπόψη στην παρούσα πρόταση με την πρότερη βαρύτητα.

Στο βαθμό πάντως που φύση και κοινωνία νοούνται μαζί και αναλύονται ενιαία ως μια ενότητα, η αναπτυξιακή προοπτική δεν μπορεί να περιορισθεί αυστηρά και μόνο στο οικονομικό πεδίο (επίπεδο).

Στη συνέχεια ακολουθούν προτάσεις για την αποκατάσταση του υδάτινου δυναμικού του έλους Καλοδικίου όπως:

1. Η άμεση συντήρηση του υπάρχοντος φράγματος και η στεγανοποίηση του έτσι ώστε να επιτρέπει την διαρροή υδάτων μόνο με υπερχειλίσι. Στη συνέχεια, προτείνεται η κατασκευή νέου φράγματος.

2. Η στεγανοποίηση των πρανών και των υπαρχουσών μέσων στο έλος Καλοδικίου καταβοθρών.

3. Η διευθέτηση και εκτροπή του χειμάρρου Μορφατίου για παροχέτευση των υδάτων της παρακείμενης λεκάνης στο έλος.

ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΕΛΟΥΣ ΚΑΛΟΔΙΚΙΟΥ

Τ ι π ρ ο τ ε ί ν ο υ μ ε

Η έκδοσή μας, πρωτοπόρος στην προβολή θεμάτων ανάπτυξης της περιοχής Μαργαριτίου, θεωρεί χρέος να εκφράσει τις απόψεις της για να τις λάβει υπ' όψη ο μελλοντικός μελετητής που θα συντάξει μια μελέτη αξιοποίησης του έλους Καλοδικίου με ήπιες μορφές.

ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΑ-ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΚΑ:

Να, χωροταξηθεί ο υγροβιότοπος να καταγραφούν οι ιδιοκτησίες και να καταβληθεί προσπάθεια αντικατάστασής τους με άλλη αστική ή αγροτική γη, στις γειτονικές Κοινότητες. Ίδρυση φορέα Ιδιοκτησίας-Διαχείρισης από τις Κοινότητες Μαργαριτίου-Ελευθερίου-Σπαθαράων στις οποίες και ανήκει το έλος.

ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ-ΑΝΑΠΤΥΞΗ:

Το έλος, οι πλαγιές και οι οικισμοί που το περιβάλλουν, πρέπει να θεωρηθούν μια προστατευόμενη και υπό διατήρηση και ανάπτυξη ενότητα.

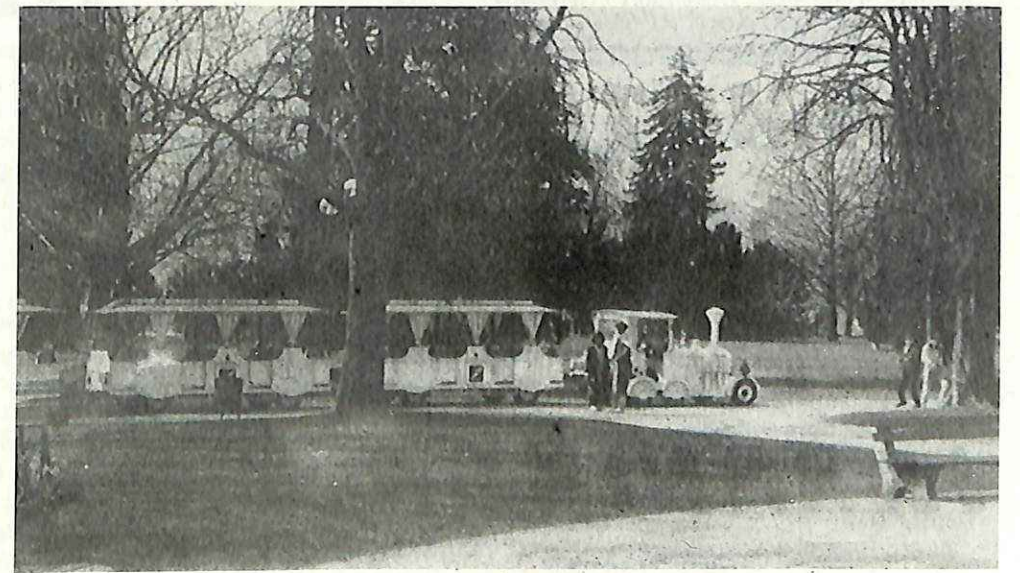
Κύριος στόχος η διατήρηση και αύξηση της χλωρίδας και πανίδας, της περιοχής που συνίσταται:

Χλωρίδα: Διατήρηση του καλαμών και των νούφαρων της λίμνης. Δάσωση στα πλαγιά. Διατήρηση περιποίηση και ενίσχυση των δέντρων στο νησί. Δέντροστοιχίες σε όλους τους δρόμους. Περιορισμένης έκτασης δεντροκαλλιέργια με οπωροφόρα της περιοχής δέντρα (Μιγδαλιές, Συκιές, Αχλαδιές, Ροδιές κλπ.).

Πανίδα: Αποκατάσταση ιχθυοκαλλιέργειας. Προστασία των ζώων και πτηνών που υπάρχουν. Εγκατάσταση ζωολογικού κήπου με ελεύθερη διατήρηση των ζώων. Ιππικός όμιλος.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ-ΟΙΚΙΣΤΙΚΑ:

Το έλος έχει πάρει, κατά πάσα πιθανότητα, τ' όνομά του από την κόρη του βασιλιά των Θεσπρωτών Καλιθίκη που παντρεύτηκε με τον Οδυσσέα (Στ' αργαίντικα τ' όνομα του έλους είναι Καλιθίκου).

Γραφικά τράμ για ρομαντικές βόλτες

Εντοπισμένα αρχαία υπάρχουν: Το κτίσμα κοντά στο φράγμα και τάφοι στο νησάκι. Μαρτυρία υπάρχει πως στο Πυργί εύρισκαν στα σκαψίματα διάφορα αρχαία.

Όλα αυτά οδηγούν σ' ενδείξεις και συμπεράσματα ότι πρόκειται για πλούσια σ' αρχαιολογικά περιοχή.

Πρέπει λοιπόν να γίνει ανασκαφική έρευνα και ανάδειξη των αρχαιοτήτων.

Ο υγροβιότοπος περιβάλλεται από τους δύο παλαιούς οικισμούς του Μορφατίου ανατολικά και το Πυργί στα δυτικά ενώ στο βορρά έχει αναπτυχθεί ο νέος οικισμός Καλοδίκι. Όλα αυτοί οι οικισμοί πρέπει να διατηρηθούν και ν' αναπτυχθούν για ν' αποτελέσουν περιοχή Τουριστικών καταλημμάτων.

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ:

Δημιουργία γηπέδων Τένις, Μπάσκετ, Βόλεϊ, Ποδοσφαίρου καθώς και Γκολφ ή μίνι Γκολφ.

Πισίνα Ολυμπιακών διαστάσεων (τροφοδότηση με νερό από μια των γεωτρήσεων που υπάρχουν στην περιοχή).

Ποδηλατοδρόμιο-Πεζόδρομοι Βάρκες στη λίμνη κλπ.

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ:

Η περιοχή αποτελεί χώρο επίσκεψης

φυσιολατρών, κύρια αλλοδαπών. Υπάρχει ομάδα που επισκέπτεται τον υγροβιότοπο κάθε χρόνο. Λαμβανομένου υπ' όψη ότι η περιοχή είναι πολύ κοντά σ' αναπτυγμένα τουριστικά κέντρα (Πάργα, Αμμουδιά, Πέρδικα, Σύβοτα κλπ), η αύξηση των επισκεπτών είναι εύκολη.

Π' αυτό πρέπει ν' αναπτυχθούν δραστηριότητες εξυπηρέτησής τους όπως: Παρατηρητήρια, Αναψυκτήρια, Εστιατόρια, Παραδοσιακά εργαστήρια, καταστήματα πώλησης τουριστικών ειδών κλπ.

ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ:

Η κυκλοφορία αυτοκινήτων στον υγροβιότοπο να περιοριστεί στο ελάχιστο. Π' αυτό πρέπει να κατασκευαστούν ένας περιφερειακός και ένας εγκάρσιος δρόμος με καθορισμένες εισόδους και χώρους στάθμευσης.

Εγκατάσταση μικρού τραίνου (τρακτέρ με βαγόνια) ποδηλατοδρόμοι και πεζόδρομοι θα συμπληρώνουν το δικτυο διακίνησης.

Κλείνοντας τις προτάσεις μας, θέτουμε τις υπηρεσίες μας στη διάθεση κάθε ενδιαφερόμενου για σύνταξη μελέτης διατήρησης-αξιοποίησης του έλους Καλοδικίου με ήπιες μορφές.

Μαργαριτιώτες του εξωτερικού

ΗΠΕΙΡΟΣ

ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΩΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ
Siegburg St 84 • 40591 Dussezdorf • Germania

ΠΡΟΣ: Την Αδελφότητα Μαργαριτιωτών Αθήνας
Αγαπητοί μας φίλοι Μαργαριτιώτες. Γεια σας.

Λάβαμε από καιρό την επιστολή σας και όπως τηλεφωνικά είπα στον πρόεδρο Ευάγγελο Τόκα η Αδελφότητά μας είναι πάντα υπέρ όλων των αγώνων για τα συμφέροντα του Μαργαριτίου. Έτσι δεχόμαστε να είμαστε κι εφ'ετο συνδιοργανωτές της 3ης Συνάντησης στο Μαργαρίτι στις 6 και 7 Αυγούστου.

(Επιφυλασσόμαστε να ονομάσουμε τη συνάντηση αυτή γιατί δε γνωρίζουμε ποιοί θα συμμετάσχουν).

Προτείνουμε πάντως, οι εισηγητές να έχουν καταθέσει έγγραφες, τις εισηγήσεις τους στο Προεδρείο το οποίο δύο μέρες πριν να συνεδριάσει να διαβάσει τα κείμενα και να υπολογίσει το χρόνο που πρέπει να δώσει στον καθένα.

Οποιαδήποτε αλλοίωση των κειμένων την ημέρα της συνάντησης θα επιφέρει αφαίρεση του λόγου και ανάγνωση των κειμένων που έχουν κατατεθεί.

Τα θέματα που η Αδελφότητά μας θέλει να εισηγηθεί είναι:

1. Ενημέρωση για τις δραστηριότητες της Αδελφότητας μας, 15 λεπτά.
2. Αναβάθμιση της Κοινότητας Μαργαριτίου σε Δήμο 20 λεπτά.
3. Εταιρία Λαϊκής Βάσης 25 λεπτά.

Αγαπητές Μαργαριτιώτισσες και Μαργαριτιώτες της Αθήνας θα σας παρακαλέσω στις 6 Αυγούστου στο πανηγύρι του Σωτήρα στο Μόρφωφι θα πάμε το πρωί και θα φύγουμε το απόγευμα όλοι μαζί γιατί δεν είναι σωστό να γίνεται χωρίς εσάς και να λέγονται μετά πολλά απ' τις κακές τις γλώσσες.

Εάν προβλέπεται ν' ανέβουν πολλοί Αθηναίοι φέτο στο Μαργαρίτι, προτείνουμε να οργανώσουμε καμιά εκδρομή στην Κέρκυρα ή την Αλβανία.

Κάντε ένα γυρούσι κι ένα γκάλοπ στην Αθήνα και ρωτήστε τι επιθυμούν οι Αθηναίοι Μαργαριτιώτες τον Αύγουστο.

Με αιτία την εκδρομή θα ξαναγνωριστούμε γιατί καταντήσαμε να συναντάμε στο δρόμο πατριώτες και να λέμε «εσένα κάπου σε ξέρω».

Πα παραδειγμα προσωπικά ο γράφων έχει να δει τις Στεφανιδούλες από τα μετακατοχικά χρόνια.

Από το Διοικητικό Συμβούλιο σας περιμένουμε να υιοθετήσει την πρόταση και να εργαστεί για την υλοποίησή της.

Και τώρα για την έκδοσή μας τα «Νέα του Μαργαριτίου». Τα κείμενα που έχουμε στο μυαλό μας να γράψουμε είναι πολλά που όμως ο χρόνος. Γι' αυτό τα φορτώνουμε όλα στη «Σύνταξη».

Για την ενημέρωση των διευθύνσεων των ξενιτεμένων στη Γερμανία θα μεριμνήσουμε.

Με πατριωτικούς χαιρετισμούς
ΣΩΤΗΡΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ
Πρόεδρος της Αδελφότητας

Σ.Σ. Με χαρά δημοσιεύουμε, έστω κι αναχρονισμένο, το έγγραφο της Αδελφότητας Μαργαριτιωτών Εξωτερικού γιατί πιστεύουμε πως οι εισηγήσεις και προτάσεις έχουν μια διαχρονικότητα. Ότι δεν κάναμε φέτο ως το προγραμματίσαμε για τον χρόνο. Πάντα πρέπει να διατίθεται και λίγος χρόνος για τα «NEA TOY MARGARITIOY», αγαπητοί φίλοι και αν δεν υπάρχει πρέπει να τον κλέβουμε από τις άλλες δραστηριότητες ή και απ' τον ύπνο.

Μη φορτώνουμε πολύ τη σύνταξη γιατί μπορεί να γράφεται.

Κατακαίμενη Ήπειρος. Ζητάει εθνική συμπαράσταση και βοήθεια για να ζήσει τα παιδιά της στον αγαπημένο τόπο τους.

Για να επιτευχθεί όμως αυτό πρέπει όλοι οι Ηπειρώτες και όχι μόνο οι Θεσπρωτοί να διεκδικήσουν από την Ελληνική Πολιτεία την εκτέλεση μιας σειράς μεγάλων έργων για να βγει η Ήπειρος αλλά και όλη η βορειοδυτική Ελλάδα από την απομόνωση και το μαρμασμό.

Τώρα είναι καιρός να πετύχουμε αυτά που χρειάζονται και που συνοψίζονται:

Α' Στους Ηπειρωτικούς Δρόμους.

1. Εγνατία οδός, με τη γνωστή χάραξη.
2. Ο άξονας Βορρά-Νότου: Σαγιάδα-Ηγουμενίτσα-Πρέβεζα-Πάλαρος-Μύτικας-Μεσολόγι-Αντίρριο-Γέφυρα και άλλον κλάδο Ναύπακτο-Βόρεια παράλια Κορινθιακού-Ελευσίνα.
3. Άρτα-Τρίκαλα-Καρδίτσα-Βόλος.

Β' Σιδηρόδρομος: Το τραίνο να σφυρίζει στην Ήπειρο.

Γ' Αεροδρόμιο Πρέβεζας.

Είναι το Αεροδρόμιο που μπορεί να εξυπηρετήσει όλους τους Νομούς της Ηπείρου μια και σε μια ώρα φτάνεις στα Πάννεια καθώς και της Αιτωλοακαρνανίας και Λευκάδας.

Θα φτάσει άραγε το 2000 το τρένο στην Ήπειρο

Πρέπει ν' αναγνωρισθεί σαν διεθνές και να γίνει η απαραίτητη υποδομή για εξυπηρέτηση μεγάλων αεροσκαφών για να συμβάλλει στην ανάπτυξη όλης της βορειοδυτικής Ελλάδας.

Θερμή παράκληση σε όλους τους φορείς της Ηπείρου:

Να ενωθούμε και να διεκδικήσουμε τα δικά μας.

Αν ολιγορήσουμε οι επερχόμενες γενιές δε θα μας το συγχωρήσουν. Όχι άλλοι μετανάστες στη Γερμανία. Για το καλό του τόπου μας ας αφήσουμε κατά μέρος τα κομματικά και τα ρουσφέτια και το λεγόμενο πολιτικό κόστος.

Ηπειρώτες ας ενωθούμε για το καλό του τόπου.

Έχει αποδειχθεί ότι κανένας δεν είναι καλλίτερος από τον άλλο. Μου έδωσε αφορμή το άρθρο του φίλου μου δικηγόρου Πώργου Παρούση ο οποίος έχει κάπου δικιο στο ότι η Ήπειρος μένει πίσω λόγω της Πελοποννήσου.

Θα παρακαλούσα αυτό μου το σημείωμα να αναδημοσιευτεί κι από άλλες Ηπειρωτικές Εφημερίδες.

Με εκτίμηση ο μετανάστης της Γερμανίας.

Μάης 1994

Βασίλειος Νίκου Τόκας

Επαρχία Μαργαριτίου

Αφιερώνεται και παραχωρείται στους ΟΤΑ της επαρχίας μας

Τ Α Ε Ρ Γ Α

Συνεχίζεται από την εφημερίδα «ΤΙΤΑΝΗ» η αναδημοσίευση των όσων γράφονται για την επαρχία Μαργαριτίου στη στήλη:

«Ο ΓΟΛΓΟΘΑΣ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ»

Αριθ. Φύλλου 58/19-6-94 ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΓΛΥΚΗΣ: Αδυνατεί να κατασκευάσει μια ομβροδεξαμενή.

Αριθ. Φύλλου 59/26-6-94 ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΚΑΡΤΕΡΙΟΥ: Αδυνατεί να διαμορφώσει την πλατεία.

Αριθ. Φύλ. 60/3-7-1994 ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΚΑΤΑΒΟΘΡΑΣ: Αδυνατεί να μεταστεγάσει τους σταύλους από το κέντρο του. **ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΠΕΡΔΙΚΑΣ:** Αδυνατεί να εκτελέσει το αρδευτικό έργο.

Αριθ. Φύλ. 61/10-7-1994 ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ: Αδυνατεί να διαμορφώσει και αποπερατώσει την κατασκευή της πλατείας του χωριού. **ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΣΠΑΘΑΡΑΙΩΝ:** Αδυνατεί να προβεί στην οριστική διανομή των οικοπέδων στους κατοίκους.

Αριθ. Φύλ. 63/24-7-1994 ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΜΑΖΑΡΑΚΙΑ: Αδυνατεί να εντάξει το κάμπο της στο αρδευτικό του Μαργαριτίου.

Αριθ. Φύλ. 64/31-7-1994 ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ: Αδυνατεί να ρυμοτομήσει τον νέο οικισμό.

Αριθ. Φύλ. 65/7-8-1994 ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ: Αδυνατεί να αποπερατώσει το έργο του κόμβου στη διακλάδωση με Εθνική οδό. **ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΠΕΡΔΙΚΑΣ:** Αδυνατεί να συντάξει μελέτη για τη βιομηχανική ζώνη και τον βιολογικό καθαρισμό.

Αριθ. Φύλ. 66/14-8-1994 ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΠΕΡΔΙΚΑΣ: Αδυνατεί να συντηρήσει τους αγροτικούς δρόμους. **ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΣΠΑΘΑΡΑΙΩΝ:** Αδυνατεί να αποπερατώσει τον αναδασμό του κάμπου.

Αριθ. Φύλ. 67/21-8-1994 ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΚΑΡΤΕΡΙΟΥ: Αδυνατεί να κατασκευάσει προστατευτικό μονοπλόκ στην είσοδο του χωριού. **ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΓΛΥΚΗΣ:** Αδυνατεί να κατασκευάσει υδροδεξαμενή για το συνοικισμό ΠΟΤΑΜΙΑ.

Αριθ. Φύλ. 68/28-8-1994 ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ: Αδυνατεί να διαμορφώσει τον προαύλιο χώρο του Κοινοτικού καταστήματος. **ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΜΑΖΑΡΑΚΙΑΣ:** Αδυνατεί να ασφαλτοστρώσει τους εσωτερικούς δρόμους.

ΠΕΡΔΙΚΑ

Αξιοθέατα

Κυκλοφόρησε και δημοσιεύτηκε στις Θεσπρωτικές εφημερίδες κείμενο όπου περιγράφονται τ' αξιοθέατα της Κοινότητας Πέρδικας και που συνοψίζονται στα:

1. Θωμόκαστρο ή Δυμόκαστρο Αρχαία Καστρόπολη στο Καραβοστάσι.
2. Μονή Αγίου Αθανασίου
3. Άγιος Μιχάλης συνοικισμού Αρίλας
4. Θαλάσσια Βράχια (Στουρίνα) Νοτιοανατολικά του Δυμόκαστρου.
5. Τρεις Αδελφές. Τα μαρμαρωμένα τρία βράχια νοτιοανατολικά του Δυμόκαστρου.

6. Η Ακρόπολη της Αρίλας
Η έκδοση μας ευαίσθητη σε τέτοια θέματα εύχεται η Κοινότητα Πέρδικας ν' αξιοποιήσει τ' αξιοθέατα της περιοχής της και να τα κάνει επισκέψιμα. Το ίδιο πρέπει να επιδιώξουν να κάνουν όλες οι κοινότητες.

Δωρεά Ασθενοφόρου

Ύστερα από δωρεές ξενιτεμένων Περδικιωτών, καθώς και φίλων της Κοινότητας αυτής, έγινε δυνατή η αγορά ενός ασθενοφόρου οχήματος, πλήρως εξοπλισμένου, η αξία του οποίου ξεπερνά τα 4.000.000 δραχμές, για τις ανάγκες του Αγροτικού Ιατρείου Πέρδικας.

Με την ευκαιρία αυτή, το Κοινοτικό Συμβούλιο Πέρδικας, ομόφωνα εξέφρασε τις θερμότερες του ευχαριστίες και δημόσια, προς όλους όσους βοήθησαν οικονομικά στην αγορά του ασθενοφόρου.

Πολιτιστικές Εκδηλώσεις

• Ο Μορφωτικός-Εκπολιτιστικός Σύλλογος Πέρδικας, στα πλαίσια της προσπάθειας που καταβάλλει για τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς και της παράδοσης του τόπου μας, διοργάνωσε εκδήλωση με το μουσικοχορευτικό συγκρότημα «Σοφάδες» Καρδίτσας το Σάββατο 9 Ιούλη 1994.

• Ο Μορφωτικός Εκπολιτιστικός Σύλλογος Πέρδικας, εκφράζει δημόσια τις πιο θερμές του ευχαριστίες, στον Νομάρχη Θεσπρωτίας κ. Ηλία Λιακόπουλο για την οικονομική ενίσχυση της Νομαρχίας προς τον Σύλλογο.

ΛΙΒΑΔΑΡΙ

Έκδομένο από το φυσικό του χώρο είναι διοικητικά το Λιβαδάρι. Ενώ είναι κτισμένο κυριολεκτικά στη Θεσπρωτική γη, υπάγεται στο Νομό Πρέβεζας. Η γνωστή ιστορία.

Σκοπός όμως του σημερινού σημειώματος είναι το πανηγύρι του Προφήτη Ηλία που έγινε το καλοκαίρι.

Σε ειδικό περιβάλλον η εκκλησία. Χρόνια, απ' ότι αποδείχτηκε, είχαμε να επισκεφτούμε το χώρο. Πόσα; Όσα χρειάστηκαν να μεγαλώσουν και να γίνουν θεόρατα τα πεύκα στο προαύλιο του ναού τα οποία δεν τα θυμώμασταν.

Καμιά δεκαριά οι παπάδες που είχαν μαζευτεί στη λειτουργία. Άλλοι λειτουργοί στο ιερό και άλλοι ψάλτες στο στασίδι. Χάρμα να τους ακούς. Αυτή κι αν ήταν λειτουργία.

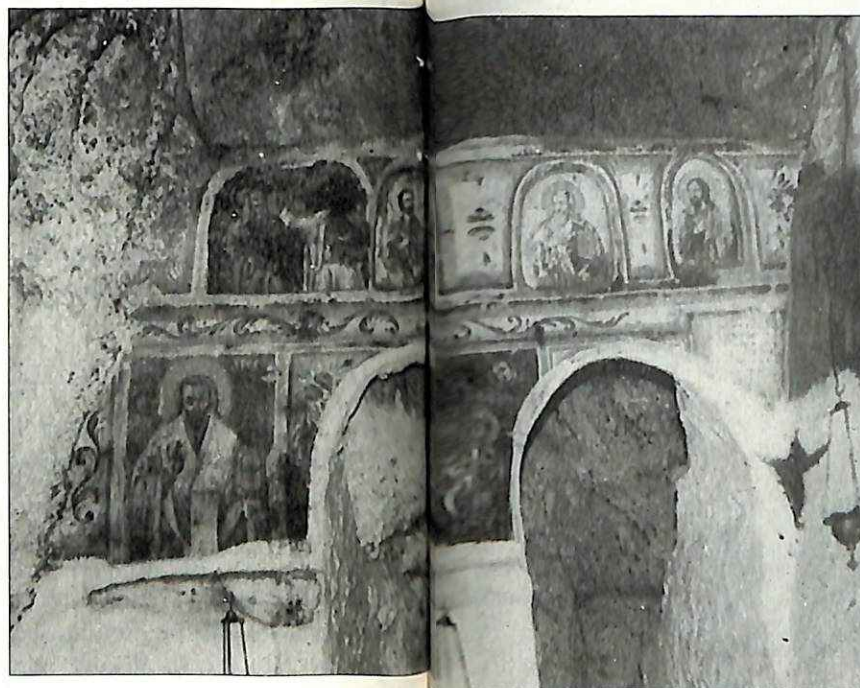
Πιστεύω πως το χάρισμα που έχουν αυτοί οι ιερείς του νηίστου, την καλλιφωνία, θα θελήσουν να τη χρησιμοποιήσουν για να διδάξουν τους νέους των χωριών τους και να βγάλουν ψαλτάδες ζηλευτούς.

Και του χρόνου, αγαπητοί Λιβαδαριώτες, και να ξέρετε πως σας θεωρούμε πάντα δικούς μας και όχι Πρεβεζιάνους.

ΤΑ ΑΣΚΗΤΑΡΙΑ ΤΟΥ ΑΓ. ΑΡΣΕΝΙΟΥ ΣΤΟΝ ΚΟΥΡΟΥΛΑ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΓ. ΑΡΣΕΝΙΟΥ ΣΤΟΝ ΕΡΗΜΙΤΗ

Κείμενο φωτογραφίες του γιατρού
ΔΗΜΗΤΡΗ ΚΑΜΑΡΟΥΛΙΑ

Το Ασκηταριό του Αγίου Αρσενίου στον Ερημίτη

Το χτιστό τέμπλο του Αγίου στον Ερημίτη

«Η ΚΟΙΜΗΣΙΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ» Τοιχογραφία στο ιερό βήμα του Αγίου Αρσενίου στο Ερημίτη

Στο νομό Θεσπρωτίας, κατά το Μουσέλιμη (Αρχαιότητες της Θεσπρωτίας, σελ. 253-255), λειτούργησαν οκτώ τουλάχιστον ασκηταριά και συγκεκριμένα, του Αγ. Αρσενίου στον Κουρούλα, του Αγ. Αρσενίου στον Ερημίτη, του Οσίου Νείλου στη Θεόστρουγκα, του Οσίου Νείλου στο Φαρμακοβούνι, του Αγ. Νικολάου στη Μπολιάνα, της Αγ. Παρασκευής στο Ζερβοχώρι, της Σαλονίκης και του Φαραγγιοπηδήματος. Από τα ασκηταριά αυτά μεγαλύτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα δύο πρώτα, αφ' ενός μεν γιατί, διατηρούμενα σε ικανοποιητική κατάσταση, γιορτάζονται ακόμη και σήμερα, με μεγάλη συμμετοχή προσκυνητών και αφ' ετέρου γιατί, για το πρώτο, υπάρχει μια ανακρίβεια στη σχετική βιβλιογραφία.

Τα ασκηταριά του Αγ. Αρσενίου βρίσκονται σε σπηλιές, του βουνού Κουρούλα (υψ. 1.658 μ.), της ψηλότερης δηλαδή κορυφής των ορέων της Παραμυθιάς, που απόκορη και κακοτράχαλη υψώνεται πάνω από την Παραμυθιά, και του μικρού βουνού Ερημίτης (υψ. 518μ.), που βρίσκεται στα σύνορα των νομών Θεσπρωτίας-Πρέβεζας, κοντά στο χωριό Μόρφι (παλιό Μορφάτι). Για την ίδρυση και την ιστορία των ασκηταριών αυτών δεν υπάρχουν πληροφορίες.

Για το ασκηταριό του Αγ. Αρσενίου στον Κουρούλα, ο Φώτης Οικονόμου (Αγιολόγιον, σελ. 159) υποστηρίζει, χωρίς να το αποδεικνύει, ότι:

«Αλλ' επειδή ο Άγιος Αρσένιος (+ 449) δεν έζησεν εις τα μέρη αυτά, πρέπει να υποτεθεί ότι ενταύθα υπήρχε Σκήτη επ' ονόματι του αγίου τούτου, εντός της οποίας εμόναζαν μοναχοί της Μονής Βέλλιανης, ή κατ' άλλην εμόναζεν εκεί εν αρεταίς άφησε το όνομά του εις την Σκήτην».

και καταλήγει στο αυθαίρετο συμπέρασμα, ότι δεν αποκλείεται να ασκήτευε σ' αυτό κάποιος Όσιος Αρσένιος της οικήτης της Μονής Βέλλιανης Θεσπρωτίας».

Η διαλυμένη σήμερα Μονή του Αγ. Ιωάννη του Προδρομού Βέλλιανης βρίσκεται ανάμεσα στα χωριά Χρυσανγή (παλιά Βέλλιανη Βέ-

ληνη, Βέλιανη ή Βέλλιανη) και Προδρόμ (παλιό Βοϊνίκο), ιδρύθηκε δε το 1630 και καταστράφηκε, από τους Τούρκους, κατά την επανάσταση του 1854. Ξανάγινε όμως ενεργό μοναστήρι, το 1866, για να διαλυθεί οριστικά, το 1968, οπότε και έγινε μετόχι της Μονής Παγανιών.

Στη Μονή Βέλλιανης δεν υπήρξε γνωστός ηγούμενος ή μοναχός, με το όνομα Αρσένιος, ενώ στο Αγιολόγιο της Ορθόδοξης Εκκλησίας οι γνωστοί Αγ. Αρσένιοι είναι:

– Ο Αγ. Αρσένιος ο Μέγας, ο οποίος έζησε στη Ρώμη, Κωνσταντινούπολη και Αίγυπτο τον 4ο-5ο αιώνα, υπήρξε μεγάλος αθλητής της ερήμου και η μνήμη του γιορτάζεται στις 8 Μαΐου.

– Ο Αγ. Αρσένιος της Καππαδοκίας (από το χωριό Φάρασα ή Βαρασιό), ο οποίος γεννήθηκε, το 1840, στην Καππαδοκία, κοιμήθηκε το 1924, στην Κέρκυρα και η μνήμη του γιορτάζεται στις 10 Νοεμβρίου, και

– Ο Όσιος Αρσένιος, ο οποίος γεννήθηκε, το 1800, στα Γιάννενα, κοιμήθηκε, το 1877, στην Πάρο (στη Μονή Μεταμόρφωσης του Σωτήρα ή του Χριστού του Δάσους) και η μνήμη του γιορτάζεται στις 31 Ιανουαρίου.

Η άποψη, επομένως, ότι στο ασκηταριό του Αγ. Αρσενίου στον Κουρούλα, ασκήτευε κάποιος Όσιος Αρσένιος από τη Μονή Βέλλιανης δεν ευσταθεί, ενώ αντίθετα, από το γεγονός, ότι γιορτάζει στις 8 Μαΐου, αποδεικνύεται, πως θα ήταν αφιερωμένο στον Αγ. Αρσένιο το Μέγα.

Το ίδιο φυσικά ισχύει και για το άλλο ασκηταριό του Αγ. Αρσενίου στον Ερημίτη, το οποίο, επίσης, γιορτάζει στις 8 Μαΐου.

Ανεξάρτητα όμως, από το σε ποιόν Αγ. Αρσένιο ήσαν αφιερωμένα τα ασκηταριά του Κουρούλα και του Ερημίτη, δεν αποκλείεται η ίδρυση ή ανακίνισή τους να έγινε από μοναχούς της Μονής Βέλλιανης, κι αυτό για τους εξής λόγους:

1ο. Τα δύο ασκηταριά του Αγ. Αρσενίου βρίσκονται σε μικρή απόσταση μεταξύ τους και είναι αφιερωμένα στον ίδιο Άγιο –τον Άγιο

Αρσένιο τον Μέγα– γεγονός που σημαίνει, ότι οι ασκητές, που τα ίδρυσαν ή τ' ανακίνισαν, θα είχαν κοινή προέλευση. Ασκηταριά ή μοναστήρια πάντως, αφιερωμένα στον Αγ. Αρσένιο, δεν υπάρχουν άλλα στη Βόρεια ή Νότια Ήπειρο.

2ο. Ηγούμενος της Μονής Βέλλιανης, το 1854 που καταστράφηκε το μοναστήρι, ήταν ο ιερομόναχος Λεόντιος (1835-1866), ιδρυτής και της Μονής Μίχλας (1845) Θεσπρωτίας. Ο ηγούμενος αυτός, σε μια ενθύμηση που έγραψε σε Πηδάλιο του μοναστηριού, αναφέρει, μεταξύ άλλων, και τα εξής:

«ης τους 1854 μαρτην 9 εχαλασαμεν οταν εχαλασα μονον τα βιβληρα επηρα και οχι ολα ομως τα περισσοτερα πατερικα και το αγιον ληψανον και τα δυσκοποτηρα και οχι αλο τιποτεσ επιγαμαν και πιραμαν τα βουνα...».

Η τελευταία αυτή φράση του Λεόντιου –«πίραμαν τα βουνα»– εάν δεν αποτελεί απλό σχήμα λόγου, θα πρέπει ασφαλώς να σημαίνει, ότι μερικοί καλόγεροι του μοναστηριού εγκαταστάθηκαν στις σπηλιές των γειτονικών βουνών, όπου και συνέχισαν να ασκητεύουν. Εδώ βέβαια θα πρέπει να προσθέσουμε, ότι ο ίδιος ο Λεόντιος εγκαταστάθηκε στο μετόχι της Μονής Βέλλιανης, στο Προδρόμι, και στη συνέχεια στη Μονή Μίχλας, όπου άρρωστος κήκη ζωντανός μέσα στο κελί του.

3ο. Το ασκηταριό του Αγ. Αρσενίου στον Ερημίτη, σύμφωνα με επιγραφή του, ζωγραφίστηκε το 1872. Μετά την καταστροφή δηλαδή της Μονής Βέλλιανης.

Στην περιοχή των ασκηταριών του Αγ. Αρσενίου φυσικά υπήρξαν και άλλα, διαλυμένα σήμερα, μοναστήρια, όπως, η Μ. Παναγίας Παραμυθιάς, η Μ. Αγ. Δημητρίου Καμνίου, η Μ. Αγ. Κυριακής Γαρδικίου, η Μ. Αγ. Παρασκευής Κονγίου, η Μ. Αγ. Αθανασίου Πέδριας, η Μ. Παναγίας της Λαμποβήθρας, η Μ. Μόρφου Παλαιοκάστρου (Παλιοκλήσι Μόρφου), η Μ. Οσίου Λουκά Σπαθαρίου κ.α. Για τα μοναστήρια αυτά όμως δεν υπάρχουν πληροφορίες, όπως δεν είναι γνωστό, γιατί το παλιό χωριό Σκλιάβη ή Σλιάβα της επαρχίας Φιλια-

τών, όπου, κατά τον Αραβαντινό (Περιγραφή της Ηπείρου, Μέρος Γ', σελ. 149) υπήρχε και ομώνυμο μοναστήρι (Μονή Σλιάβας), ονομάζεται σήμερα Αγ. Αρσένιος (συννοικισμός του χωριού Κυπάρισσος). Μήπως, δηλαδή, η Μονή Σλιάβας ήταν αφιερωμένη στον Αγ. Αρσένιο και οι μοναχοί της ίδρυσαν τα ασκηταριά του Κουρούλα και του Ερημίτη; Από πληροφορίες, που συγκεντρώσαμε από τον εφημέριο του χωριού Κυπάρισσος αιδεσιμότατο Αριστ. Ράπτη, προκύπτει ότι στο συννοικισμό Αγ. Αρσένιο βορέθηκε μια εικόνα του Αγίου και ότι η περιοχή αυτή, τουρκοκρατούμενη, ονομαζόταν «Αρσένα». Εκκλησία όμως του Αγ. Αρσενίου ούτε υπήρξε ούτε και υπάρχει σήμερα.

Το ασκηταριό του Αγ. Αρσενίου στον Κουρούλα.

Το ασκηταριό αυτό βρίσκεται μέσα σε μια μεγάλη σπηλιά της απόκορης ΝΔ πλαγιάς του Κουρούλα και σε υψόμετρο 1.200 μ. περίπου. Η προσπέλασή του δε γίνεται μόνο με τα πόδια και από δύο διαδρομές.

Τη μία διαδρομή σήμερα την ακολουθούν μόνο τα γιδόπρόβατα και με κίνδυνο να τσακιστούν από τα απότομα βράχια και τις σάρες του Κουρούλα.

Παλιότερα η διαδρομή αυτή γινόταν από μονοπάτι, το οποίο ξεκινάγε από την Παραμυθιά, περνούσε από το Καρνάτι (σήμερα πηγαίνει αυτοκίνητο μέχρι το χωριό αυτό) και, με Ανατολική κατεύθυνση, έφθανε σ' ένα διάσελο των ορέων της Παραμυθιάς, γνωστό σαν «Σταυρός», απ' όπου και κατηφόριζε προς το χωριό Φρούνη (παλιά Κορύσιανη) του Σουλίου. Συνέδεε, δηλαδή, την Παραμυθιά με το Σούλι. Από τη θέση «Σταυρός» το ασκηταριό του Αγ. Αρσενίου είναι κοντά και προσπελάζεται εύκολα.

Η διαδρομή αυτή σήμερα είναι πολύ επικίνδυνη –την επιχείρησε ο συγγραφέας του άρθρου αυτού και κινδύνεψε να σκοτωθεί– και θα πρέπει να αποφεύγεται.

ΤΑ ΑΣΚΗΤΑΡΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΑΡΣΕΝΙΟΥ ΣΤΟΝ ΚΟΥΡΥΛΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΡΗΜΙΤΗ

Συνέχεια από την 9η σελίδα

Η άλλη διαδρομή είναι δύσκολη, αλλά όχι επικίνδυνη. Γίνεται δε από το χωριό Χρυσανγή ή το κάστρο της Βέλλιανης, μέχρι του οποίου πηγαίνει και αυτοκίνητο. Με έμπειρο οδηγό και ακολουθώντας το παλιό μονοπάτι –υποψία μονοπατιού σήμερα– που οδηγούσε στο «Σταυρό» κι απ' εκεί στο Σούλι, στρίβεις πριν από το διάσελο προς τ' αριστερά (Βόρεια) και μετά από αρκετό σκαρφάλωμα φθάνεις στο ασκηταριό, ομολογώντας και μονολογώντας: Βαρεία η καλογερική! Η διαδρομή κάστρο της Βέλλιανης –ασκηταριό– επιστροφή είναι 4 ώρες περίπου.

Η σπηλιά του Αγ. Αρσενίου έχει ένα μεγάλο άνοιγμα κι ένα μεγάλο ταίγκινο σταυρό στην είσοδό της, που φαίνεται από τη Χρυσανγή. Στο δεξιό της μέρος υπάρχει μια μικρότερη σπηλιά-εκκλησία, στην οποία ανεβαίνει κανείς με ξύλινη σκάλα. Η εκκλησία έχει τοίχινους τοίχους, ξύλινο τέμπλο, χωρίς ιδιαίτερο ενδιαφέρον, και ξύλινο καμπαναριό. Στο βάθος της σπηλιάς, σκοτεινό και απροσδιόριστο, υπάρχουν σταλακτίτες και σταλαγμίτες, καθώς και δεξαμενή, που συγκεντρώνει το ελάχιστο νερό της (το μοναδικό νερό στην περιοχή, που δεν επαρκεί για γιδοπρόβατα και γι' αυτό ίσως η σπηλιά είναι πεντακάθαρη).

Το ασκηταριό του Αγ. Αρσενίου επισκέφθηκε και ο Μουσελίμης (Το Πόποβο, σελ. 12), ο οποίος μας βεβαιώνει, ότι είναι πολύ παλιό:

«Η σπελλοεκκλησιά του αγι-Αρσένη είναι πολύ παλιά. Ήταν μοναστήρι με ξύλινα κελιά μέσα στη σπηλιά που τ' άφτιακαν οι παπουνδες μας, και στα οποία μόνασε κι ο ίδιος ο αγι-Αρσένης κι απ' εκεί πήγε στη Λιβύη της Αφρικής».

Στο ασκηταριό του Αγ. Αρσενίου στον Κουρύλα γινόταν μεγάλο πανηγύρι, στις 8 Μαΐου, το οποίο, με μικρότερη λαμπρότητα συνεχίζεται μέχρι σήμερα.

Το ασκηταριό του Αγ. Αρσενίου στον Ερημίτη.

Ο Ερημίτης είναι ένα μικρό βουναλάκι (υψ. 518 μ.), στα ΝΑ του χωριού Μόρφι, στην κορυφή του οποίου, κατά το Μουσελίμη (Αρχαιοότητες της Θεσπρωτίας, σελ. 141-142), είχε το παλάτι του ο Θεός του ύπνου Μορφέας. Στη ΝΑ πλαγιά του Ερημίτη και σε μια δύσβατη χαράδρα υπάρχει μια μικρή σπηλιά και μέσα σ' αυτή χτισμένο το ασκηταριό του Αγ. Αρσενίου.

Το εκκλησάκι του Αγ. Αρσενίου χωρίζεται σε κυρίως ναό και Ιερό Βήμα με χτιστό τέμπλο, στο οποίο υπάρχουν, η Ωραία Πύλη και η Πύλη της Προσκομδής, χωρίς βημόθυρα.

Ανάμεσα στην Ωραία Πύλη και την Πύλη της Προσκομδής ο Αγ. Αρσένιος. Στη θέση του Δωδεκάορτου έχουν ζωγραφιστεί, οι Αγ. Πέτρος και Παύλος και οι 4 Ευαγγελιστές, ενώ στο Νότο τοίχο του κυρίως ναού και κοντά στο τέμπλο, ο Χριστός, ο Αγ. Ιωάννης ο Πρόδρομος και ο Αγ. Αρσένιος. Στο Ιερό Βήμα τέλος υπάρχουν οι τοιχογραφίες της Παναγίας Βρεφοκρατούσας και της «ΚΙΜΙCΙC ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΡCΕΝΙΟΥ». Μια άλλη απόδειξη, ότι το ασκηταριό ήταν αφιερωμένο στον Αγ. Αρσένιο το Μέγα.

Οι αγιογραφίες του ασκηταριού, σύμφωνα με επιγραφή, γραμμένη στο δεξιό άνω άκρο του τέμπλου και προς την πλευρά του κυρίως ναού, έγιναν το 1872, από τους Χιονιάδτες αγιογράφους Αναστάσιο και Παντούλη.

«Ιστορίθη ούτος ο θεός κ. Ιερός ναός επ' ονόματι του αγίου οσίου Αρσενίου κατά το 1872 Δεκβ. 23 και εκ του Αρχιερατεύοντος Κυρίου Ανθίμου. Επιμέλεια Κωνσταντίνου Παναγιώτη Νίκα, δια χειρός Αν. και Παντούλη ζωγρ. από το χωρίον Χονιάδες επαρχίας Κόντσας».

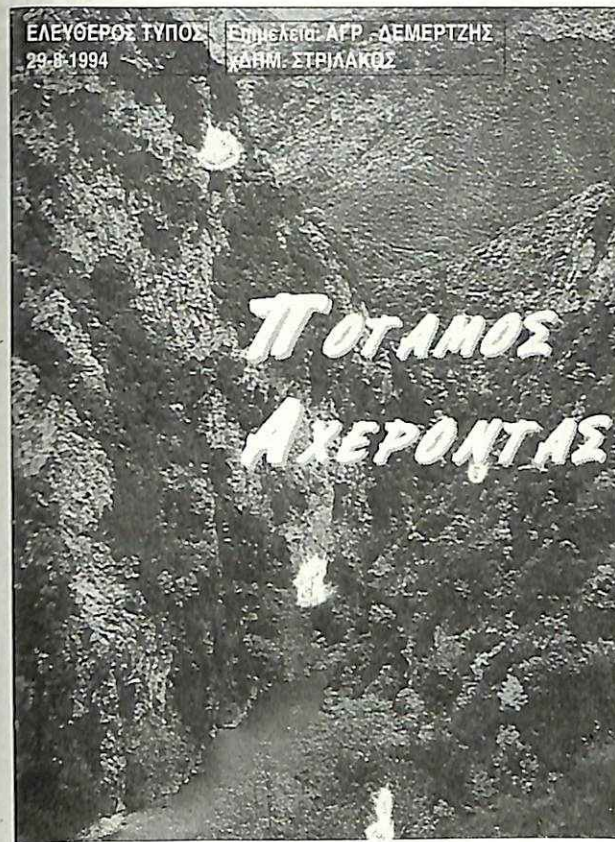
Ο Άγιος Αρσένιος ο μέγας. Τοιχογραφία στο τέμπλο του Ασκηταριού στον Ερημίτη

Ο Αναστάσιος και ο Παντούλης (Παντελής) Ζωγράφος, κατά τον ιερέα Γ. Παΐσιο (Ηπειρωτική Εστία, 10,80-87 και 177-185, 1961), ήταν αδελφία και παιδιά του επίσης αγιογράφου Μιχαήλ του Κωνσταντίνου, της γενεάς των Τσατσαίων. Αγιογράφοι ήταν και ο πατέρας του Μιχαήλ, Κωνσταντίνος, οι αδελφοί του, Κωνσταντίνος και Αθανάσιος και ο μικρότερος γιός του, Στέφανος.

Στο ασκηταριό του Αγ. Αρσενίου του Ερημίτη γίνεται μεγάλο πανηγύρι, στις 8 Μαΐου, με προσέλευση πολλών προσκυνητών απ' όλη τη Θεσπρωτία, δεδομένου, ότι η επίσκεψή του γίνεται εύκολα από το Μόρφι, με αγροτικό αυτοκίνητο. Στο σημείο, που τελειώνει ο κακός βετότητας χωματόδρομος, αρχίζει ένα μονοπάτι, το οποίο οδηγεί στην αθέατη σπηλιά, κρυμμένη, μέσα σ' έναν γκρεμό, από δέντρα και θάμνους. Μπροστά στη σπηλιά υπάρχουν αγριόπρασα, τα οποία, κατά το Μουσελίμη, «είχαν φυτευθεί ήμερα κα με τον καιρό αγρίεψαν»!

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ΑΡΑΒΑΝΤΙΝΟΣ Π.: Περιγραφή της Ηπείρου, τόμος Γ'. Εκδόσεις Εταιρείας Ηπειρωτικών Μελετών, Ιωάννινα 1984.
ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ ΧΑΡ.: Ο Άγιος Αρσένιος ο Μέγας. Αθήνα 1990.
ΔΕΣΠΟΤΗΣ Κ.: Οι Άγιοι της Ηπείρου, Ιωάννινα, 1986.
ΜΟΥΣΕΛΙΜΗΣ ΣΠ.: Το Πόποβο. Ιστορική μονογραφία, Πάνα, 1970.
ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ Φ.: Αγιολόγιον πάντων των εν Ηπείρω Αγίων. Αθήνα, 1991.
ΠΑ-Ι-ΣΙΟΣ Γ. ιερέας: Κατάλογος αγιογράφων. Ηπειρωτική Εστία, 10, 80-87 και 177-185, 1961.
ΠΑ-Ι-ΣΙΟΣ Γ. Αγιορείτης μοναχός: Ο Άγιος Αρσένιος ο Καππαδόκης, 13η έκδοση. Θεσσαλονίκη.

Εκεί που...ψιδυρίζουν οι ψυχές

Κάποτε ήταν ένας απόκοσμος τόπος όπου μαζί με τους γέρικους πλάτανους «θρόιζαν» και οι ψυχές των ανθρώπων.

Στο ίδιο ποτάμι που σήμερα αρχίζει να βιώνει την εισβολή του πλαστικού, κάποτε έπιναν νερό ανίκητοι γίγαντες. Οι άνθρωποι απέφυγαν να διαβούν τα μονοπάτια και τις όχθες του, από φόβο μπας και συναντήσουν πριν την ώρα τους τον μαυροφορεμένο βαρκάρη που στοιχειώνει τον ποταμό.

Όλα αυτά, όμως, κάποτε. Γιατί σήμερα είναι ένας τόπος που συνεχίζει να σου κόβει την ανάσα με την ομορφιά του, αλλά και ταυτόχρονα «μετεωρίζεται» ανάμεσα στο μύθο και σ' ένα αβέβαιο μέλλον.

Ο Αχέροντας ποταμός και τα παραδοσιακά ηπειρώτικα χωριά, που αιώνες ολόκληρους πριν χτίστηκαν στις πηγές και τις όχθες του, βρίσκονται ήδη σ' ένα «σταυροδρόμι επιλογών».

Ευτυχώς για τον τόπο, υπάρχουν άνθρωποι που τον σέβονται και θέλουν να τον προστατέψουν απ' τα δεινά μιας «στρεβλής» και κακώς εννοούμενης ανάπτυξης.

Ένας απ' αυτούς και ο φίλος της στήλης Γιώργος Σταύρου, γνώστης και «μελετητής» της περιοχής από τα παιδικά του χρόνια.

Ο κ. Σταύρου μας ξεναγεί στα μυστικά του Αχέροντα, μεταφέροντας ταυτόχρονα στη στήλη και την αγωνία του για το μέλλον του ποταμού, των ανθρώπων και των άγριων βιοτικών κοινοτήτων που διατηρούνται αέριες ακόμα στα βουνά του Σουλίου και στα δάση γύρω από τον Αχέροντα.

Ο αρχέγονος ποταμός ηγάζει από τα έγκατα των βουνών του Σουλίου, κυλάει ανάμεσα σε απάτητα φαράγγια, γίνεται κατά δια-

στήματα κάτω από τη γη, ξαναφαίνεται και πάλι ορμητικός ανάμεσα σε σκοτεινά δάση και δέχεται τα «τελευταία» νερά του απ' τις πηγές του μαγευτικού χωριού Γλυκή Θεσπρωτίας, 25 χιλιόμετρα μακριά απ' την τουριστική Πάργα.

Μαζί με τον παραπόταμο Κωκυτό σχηματίζουν κάποτε την Αχερουσία λίμνη, όπου παραδοκός ο βαρκάρης, που μετέφερε τις ψυχές των ανθρώπων στον «κάτω κόσμο».

Λιώνιο σκοτάδι βσίλευε εκεί που χάνονταν τα νερά του ποταμού της θλίψης και των δακρύων. Σήμερα, στο χωριό Μεσοπόταμος διασώζεται το μοναδικό νεκρομαντείο στην Ελλάδα, φτιαγμένο το 300 π.Χ. περίπου.

Σύμφωνα με τον μύθο της ομηρικής περιόδου, τα νερά του ποταμού έγιναν πικρά εξαιτίας μιας κατάρας του Δία, επειδή ο Αχέροντας «δρόσιζε» τους Ίγαντες σε μια ανάπαυλα της τιτανομαχίας τους με τους Θεούς, για την επικυριαρχία του κόσμου.

Αργότερα, στα χριστιανικά χρόνια, ο μύθος άλλαξε και τα νερά «έγιναν» πικρά, επειδή τα «έφτυνε» ένα στοιχειό που ενέδρευε στις πηγές του ποταμού.

Ο Άγιος Λανάτος, όμως, κατά την παράδοση σκότωσε το στοιχειό, τα νερά «γλύκαναν» επιτέλους, και ένα χωριό (η Γλυκή) κτίσθηκε εκεί που έγινε το «θαύμα».

Όπως ήταν μοιραίο, φυσικά, οι άνθρωποι ξεπέρασαν γρήγορα τους πανάρχαιους «φόβους» και σήμερα ο Αχέροντας και τα παραποτάμια χωριά κατακλύζονται μέρα με τη μέρα και χρόνο με το χρόνο όλο και από περισσότερους επισκέπτες.

Το «εισόδημα» που άρχιζε να προκύπτει ανακουφίζει φυσικά τον ντόπιο ορεινό πληθυσμό απ' τα δεινά που συσσωρεύει η απομύχηση, δημιουργεί όμως ταυτόχρονα και πλείστα άλλα προβλήματα που πρέπει ν' αντιμετωπισθούν πριν είναι αργά για τα εύδραυστα

οικοσυστήματα.

Όπως λέει και ο κ. Σταύρου, «μπροστά στον κίνδυνο άναρχης και αυθαίρετης εκμετάλλευσης του ποταμού και του τοπίου από μεμονωμένους ιδιώτες, αλλά και καταστροφής του περιβάλλοντος από περιστασιακούς ασυνείδητους επισκέπτες και τουρίστες, που ολοένα και αυξάνονται, θα περίμενε κανείς την παρέμβαση των αρμοδίων κρατικών φορέων αλλά και των οικολογικών οργανώσεων, σε μια συνεπή προσπάθεια ήπιας διαχείρισης του φυσικού τοπίου και ενδογενούς ανάπτυξης των τοπικών κοινωνιών». Κάτι τέτοιο όμως, δεν έχει ακόμα γίνει. Αντίθετα:

- Οι αμμόδεις εκτάσεις της κοίτης του ποταμού, 1 km περίπου από τις πηγές και στα όρια της κοινότητας Γλυκής, έχουν μετατραπεί σε έναν απέραντο σκουπίδοτοπο, ο οποίος μάλιστα χρησιμοποιείται από πολλές κοινότητες της περιοχής.

- Ταυτόχρονα, η αμμοληψία, είναι ανεξέλεγκτη.

- Ο κόρος των πηγών δεν εποπτεύεται από κανένα φορέα και το περιβάλλον γύρω απ' αυτές μολύνεται από τα φυτοφάρμακα.

Η κοινότητα και ο Πολιτιστικός Σύλλογος της Γλυκής και του αντικρινού χωριού, του Ποταμιά, προσπαθούν όσο μπορούν να περιορίσουν το «κακό», αλλά ούτε τα μέσα, ούτε την υποδομή διαθέτουν. Αναλαμβάνουν πρωτοβουλία να εμπλουτίσουν τον ποταμό με γόνιμο πέστροφας.

Είναι χαρακτηριστικό μάλιστα, πως τα τελευταία 5 χρόνια εξαφανίστηκαν από τον ποταμό οι πέστροφες που κάποτε αφθονούσαν. Τα χέλια, οι δροσίνες και άλλα είδη του ποταμού αποδεικνύονται «ευτυχώς» πιο «ανθεκτικά» στην πίεση του ανθρώπου. Λε σημειωθεί, πάντως, ότι μέχρι πριν λίγα χρόνια το νερό του Αχέροντα ήταν πόσιμο σε όλο σχεδόν το μήκος του, ενώ σήμερα χρησιμοποιούνται για οικιακή χρήση μόνο οι πηγές της Γλυκής.

Ένα περιβάλλον, πάντως, που κυριαρχούν τα πλατάνια, οι ιπές, οι μυρτιές, οι δάφνες και οι πυκνές κουμαριές, η πανίδα συνεχίζει ν' αντιστέκεται και ν' αντιπροσωπεύεται από αξιοσημείωτους πληθυσμούς θηλαστικών ζώων και πτηνών.

ΜΟΝΤΕΛΟ «ΠΡΑΣΙΝΗΣ» ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Ο Αχέροντας και τα ορεινά ή παραποτάμια χωριά της περιοχής δεν προσφέρονται για την εφαρμογή κλασικών αναπτυξιακών και τουριστικών προτύπων, που θα επιδείνωναν τα περιβαλλοντικά προβλήματα.

Η ευρύτερη περιοχή έχει προικισθεί με τοπία απaráμιλλης ομορφιάς, μέσα στα οποία οι άνθρωποι οικισμοί, ο μύθος και η ιστορία ενσωματώνονται και δημιουργούν ένα άρρηκτο σύνολο.

Η παραδοσιακή οικονομία έχει διαμορφώσει ήδη το «προζύμι» για το μέλλον.

Τα βοσκοτόπια, οι πεζούλες, οι νερόμυλοι, τα καλντερίμια των χωριών και τα ορεινά μονοπάτια του Σουλίου, τα έθιμα και οι παραδόσεις, αποτελούν ένα κεφάλαιο που πρέπει και μπορεί να διαπλακεί ήπια με τον τουρισμό και τις άλλες κατευθύνσεις της οικονομίας.

Εάν κάποιος επιχειρήσει να «αξιοποιήσει» τον Αχέροντα με τον ίδιο «πλαστικό» τρόπο που αξιοποιήθηκαν και κάποια απ' τα νησιά του Αιγαίου, το ποτάμι αργά ή γρήγορα θα χάσει τη φυσιογνωμία του και θα πεθάνει.

Η χρήση των φυσικών πόρων και του χώρου είναι απαραίτητο να ευθυγραμμιστεί με τις αρχές της αειφορίας και της διατήρησης των οικοσυστημάτων. Οι δραστηριότητες ποιητικής αναβάθμισης της ευρύτερης περιοχής για τουριστικές επιχειρήσεις και οι «ανάγκες», δεν πρέπει να αναιρούν τη φυσιογνωμία, την οικολογική αξία και ταυτότητα του φυσικού χώρου.

Γιατί εάν τα γεράκια πάθουν να πετάνε πάνω από τα φαράγγια του Αχέροντα και τα χέλια πάθουν να επισκέπτονται τα νερά του, στη Γλυκή και την Ποταμιά, θα έχει σημάνει και πάλι η ώρα του φαβερύ «στοιχειού», που κάποιοι μπορεί και να το λένε... «πρόσοδο».

• ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΩΤΙΚΑ • ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΩΤΙΚΑ • ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΩΤΙΚΑ • ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΩΤΙΚΑ •

Παλιά

Το κυνήγι

«Τρώγοντας έρχεται η όρεξη». Από το σωλήνα στήριξης του αντισκηνου που βάσαμε για κνήμη στα όπλα η παλιοπαρέα αποφάσισε να περάσουμε σε μπροστογεμές.

Βοήκαμε μια κνήμη από παλιό όπλο που λειτούργουσε με τις στουρνναρόπετρες και την προσαρμόσαμε καλά σ' ένα κοντάκι.

Λυώσαμε μολύβι και μ' ένα κόσκινο φτιάξαμε σκάγια. Γεμίσαμε την κνήμη με μαπαρούτι χαρτί-σκάγια-χαρτί.

Την στουπώσαμε καλά, μακαροτσίνι μαπαρούτι στην τρύπα και έτοιμο το μπροστογεμές ν' αντιμετωπίσει το θήραμα.

Το παίρνει ο Μήτσος με δυο τρείς άλλους. Στο χέρι και το κουτί από γάλα κρεμασμένο με σύρμα και γεμάτο με «προύσια» από λιόστρα πουχανε πάρει από το Λιοντρουβιδό και γραμμή στον «Κουμπέ» για χοντρό κυνήγι.

Το θήραμα, όμως δε φαίνεται. Δεν πειράζει! Να εκείνα τα δυο κοτσίφια στο κλαρί. Καλά είναι κι αυτά.

Φωτιά λοιπόν από το κουτί στο μακαροτσίνι... και αντί για μπάμ πετάγεται αναμμένη μαπαρούτι απ' την τρύπα προς τα πίσω που κολλάει στο χέρι του Μήτσου.

Αυτός σκληρός δεν πετάει το όπλο αλλά περιμένει την εκπυρσοκρότηση.

Πέτα το φωνάζουν οι άλλοι.

Τελικά εκπυρσοκροτεί με τέτοιο κρότο που στο χωριό που ακούστηκε νόμισαν πως έσκασε χειρομομβίδα.

«Μωρέ μας σκότωσες» ακούστηκε η φωνή του κοιτή της παρέας. Τότε διαπίστωσε ο Μήτσος πως το χέρι του έχει γεμίσει αίματα. Το μπλαστρώνουν με μαντήλια και κατευθύνθηκαν για τις πρώτες βοήθειες.

Με βρίζουν (δε μετείχα στην επιχείρηση).

«Τρέξε αμέσως για οινόπνευμα-βαμβάκι-γάζες». Τρυπώνω κρυφά στο σπίτι, σκαρφάζω στο ντουλάπι παίρνω τα σχετικά (ευτυχώς είχαμε) και τρέχω στο χάλασμα (Αυτά ήταν τα στρατηγεία μας).

Δυστυχώς έχει περάσει από τότε μισός αιώνας.

Τα παιδόπουλα εκείνης της εποχής μπήκαμε στην τρίτη ηλικία, για να μην πούμε γεράσαμε, μα τα στήθηματά απ' εκείνες τις τρέλες, απ' το μαπαρούτι που χώθηκε βαθιά στο δέρμα έχουν μείνει σαν τατουάζ στα χέρια του Μήτσου. Τις προάλλες μας τα έδειχνε θυμίζοντάς μας το γεγονός.

Το ατυχές όμως αυτό γεγονός δε στάθηκε ικανό να σταματήσει τις ζαβολιές της παλιοπαρέας που συνεχίστηκαν μέχρι που οδήγησαν ορισμένους στο κρατητήριο.

Την ιστορία, όμως αυτή θα σας την πω μια άλλη φορά, αν βέβαια δεν σας κουράζω. Διαφορετικά πείτε μου να σταματήσω.

Σε ήχο πλάγιο Μαργαριτιώτικα

• Το Δίμνηνο Ιούλιος-Αύγουστος είναι η εποχή που οι απανταχού Μαργαριτιώτες προγραμματίζουν τις διακοπές και επισκέπτονται τη γενέτειρά τους. Φέτος, περισσότεροι ίσως, από προηγούμενες χρονιές μας επισκέφθηκαν και γέμισαν κόσμο και ζωντάνια τα χωριά μας.

Δεν ήταν μόνο οι ξενιτεμένοι μας, αλλά και πολλοί φίλοι, καθώς και νέοι συγγενείς μας που δημιουργήθηκαν στα ξένα από γάμους των παιδιών των ξενιτεμένων μας.

Τα Μαργαριτιώτικα σόγια αυξάνονται και πληθύνονται και συμπαρασέρνουν στα χωριά μας νέους φίλους και λάτρεις.

Γεγονός ευχάριστο και ευαίωνες οι προοπτικές για το μέλλον του τόπου. Γι' αυτό ευχόμαστε όλοι από τη ψυχή μας, να περάσουν όλοι καλά για να μας ξανάρθουν του χρόνου περισσότεροι με νοσταλγία και χαρά.

• Το Μαργαρίτι και τα χωριά της περιοχής μας έχουν πολλές δυνατότητες να αναπτυχθούν και να αποτελέσουν, μαζί με τις άλλες τουριστικές αναπτυγμένες γειτονικές περιοχές (Πλαταριά-Σύβοτα-Πέρδικα-Πάργα-Αμμουδιά κ.λπ.) ενιαίο χώρο Τουρισμού και παραθερισμού.

Όλα τα χωριά του Μαργαριτιού έχουν σπάνιες ιδιαιτερότητες και περιμένουν εκείνον ή εκείνους που θα τις αναδείξουν και θα τις προβάλλουν, για να γίνουν οι πόλοι έλξης τουριστών.

Για να γίνει όμως αυτό χρειάζονται άνθρωποι με οράματα, προοπτικές και όρεξη.

Έχει τέτοιους ανθρώπους ο τόπος μας!

Τέτοιες, ή περίπου τέτοιες, σκέψεις και συζητήσεις γίνονται πολλές και από πολλούς αυτές τις μέρες στις παρέες των καφετειών.

Εγώ, που από σύμπτωση παραβρέθηκα σε μερικές από αυτές τις συζητήσεις τις κατέγραψα στο μνημονικό μου και τις μεταφέρω περιληπτικά σ' αυτή τη στήλη τώρα, που πλησιάζουν οι Δημοτικές και Κοινοτικές Εκλογές.

Μπορεί κάποιοι από τους υποψηφίους να δέχονται να πληροφωρηθούν τις απαιτήσεις των ψηφοφόρων, αν πράγματι στοχεύουν στη πρόοδο του τόπου με όλη τη ψυχή τους.

• Μια και ο λόγος τόφερε στις Δημ. και Κοινοτικές εκλογές αλήθεια, πόσοι και ποιοί θα είναι οι Συνδυασμοί; Πόσοι και ποιοί θα είναι οι υποψήφιοι;

Καθώς πληροφωρούμαι ανεπίσημα και, σας μεταφέρω με επιφύλαξη την ξώφαλση είδηση, μέχρι στιγμής (31-8-94) οι υποψήφιοι για πρόεδροι στο Μαργαρίτι, είναι περίπου οκτώ (8). Αν δε για κάθε υποψήφιο αντιστοιχεί και ένας Συνδυασμός,

τότε έχουμε, προς το παρόν, οκτώ (8) Συνδυασμούς και περί τους ογδόντα (80) υποψηφίους. Συμβούλους. Ειλικρινά δεν γνωρίζω ποιοί είναι οι υποψήφιοι και πόσοι από αυτούς είναι νέους αρσενικού και πόσοι δηλ. ούλου.

Προσωπικά θα ευχόμουν, σ' αυτές τις εκλογές, να έκαναν έντονη την παρουσία τους οι γυναίκες.

«Μπουκτσήσαμε» με τους άνδρες! Ας κάνουν ανάπαυλα στο μονοπώλο και ας δώσουν για το πηδάλιο στις γυναίκες. Ίσως κάποια από αυτές να βρει τη σωστή ρόδα και να οδηγήσει χωριό μας στο δρόμο της ανάπτυξης και της κοπής.

Εμένα με απασχολεί το θέμα και ανυπομονώ μάθω ονόματα υποψηφίων και Προγράμματα.

Ειδικά με ενδιαφέρουν τα προγράμματα των συνδυασμών και οι προοπτικές που έχουν οι υποψήφιοι να πετύχουν. Με ενδιαφέρουν επίσης οι υποψήφιοι, τα όνειρά οι σκέψεις τους, αρετές τους.

Θα μπορέσω έτσι κι εγώ να κρίνω, να συζητώ και να γίνω μαζί τους συμπαραστάτης στην κοινή προσπάθεια.

• Υπάρχουν πολλές ακόμα οι αρετές που μας να έχει ο υποψήφιος Πρόεδρος και ο Κοινοβουλευτικός για να θεωρηθεί ικανός για το έργο. Αρετές που να έχουν σφυριλαττηθεί στο στήθος της ζωής και να έχει δοκιμαστεί η αντοχή τους στη ζωή του χωριού. Το χωριό έχει πολύ σκληρό αμάνι σκέτο γύρτικο.

• Όποιοι και όσοι συνδυασμοί τελικά γίνουν, πρέπει, να είναι άχρωμοι, ανεξάρτητοι, αδόκτοι να στοχεύουν αποκλειστικά στη προκοπή του χωριού και στο σύνολο των κατοίκων.

STOP στους κομματικούς Συνδυασμούς και στην κομματική εξυπηρέτηση που διαρεί τους πολίτες και αποπροσανατολίζει το λαό από τα πολλά προβλήματα.

Ας γίνει φέτος η αρχή. Ας δείξουμε κάποιοι είμαστε ώριμος λαός, ικανός να αυτοδιοικείται δημοκρατικά.

• Πολύ κίνηση και ζωντάνια παρατηρήθηκε στο δίμνηνο σε όλα τα χωριά μας. Τα πρώτα οι ξενιτεμένοι μας επισκέπτοντο τις κοντινές παλιές για θαλασσινό μπάνιο και τα βραδάκια τακλίζανε τα κέντρα διασκέδασης για ποτό, γρήγορο και καλή παρέα για συζήτηση. Οι άνθρωποι μας, στο σύνολό τους, είναι κοινωνικοί και σ' αυτά κλείνονται στο «καβούκι» τους. Τα τέσσερα παιδιά του διμνήνου το απέδειξαν. Παντα παρατηρήθηκε μεγάλη ανθρωποσυρροή και κίνηση.

Μικροί-μεγάλοι, νέοι και γέροι χόρεψαν και χορτάστησαν και ξεφάντωσαν. Όσοι, για διάφορους λόγους, δεν μπορούσαν να πάνε στο χορό, συμμετείχαν με τον τρόπο τους στο ανέβασμα του γενικού κεφιού. Τις Κοινωνικές Εκδηλώσεις που δόθηκαν περισσό- το, ιδιαίτερα ζεστό αυτό δίμνηνο του φωτεινού καριού, πρέπει να αναφέρουμε και τους πολλούς χορούς και τα βαπτίσια που έγιναν.

Ελλείψαν όμως και τα θλιβερά συμβάντα (θαλασπιμένων προσώπων) που τόνισαν την άλλη πτυχή της ζωής και έδωσαν τη σκληρή πραγματικότητα.

Κατά το τριήμερο του τοπικού πανηγυριού στο Μαργαρίτι, πολλοί ντόπιοι και ξένοι απορούσαν και ρωτούσαν γιατί στις πλατείες και στους κεντρικούς δρόμους επικρατούσε σκοτάδι, έλλειψη τάξης, αλληλεπιδράσεων τη στιγμή που το χωριό γιόρταζε.

Ερώτησα και έμαθα και μπορώ να τους πληροφορήσω πως φταίει η φυσιολατρεία μας και ο ροματισμός. Το Κοινοτικό μας Συμβούλιο και η Κοινότητα, που είναι «αίμα από το αίμα μας και σάρκα εκ σάρκός μας» εμπιστεύθηκε τον καλλωπισμό στα ξεχωριστά της φύσης και το φωτισμό στο Αυγουστιάτικο φεγγάρι, μια και συνέπεσε να έχει πανσέληνο.

Αντί... μας αρέσουν τα σκοτεινά. Αλλά και οι σκέψεις, λογικές ενέργειες! Αυτό το δίμνηνο είχε εφαρμογή και η απογορευτική κυκλοφορία τροχοφόρων στη κεντρική πλατεία κάθε μέρα από «19 έως 24» (έτσι γράφει η πινακίδα).

Η πραγματικότητα ή απαγόρευση ισχύει τις ώρες 7 μ.μ. μέχρι τις 12ν νυκτερινή κάθε μέρα. Όμως η πινακίδα, όπως διαβάζεται, μιλάει για 5 δευτερόλεπτα της ώρας. Πως μέχρι σήμερα, δεν έχει προκύψει νομικό θέμα στην εφαρμογή της απαγόρευσης.

Μάδα πολύ να ασχοληθώ από καιρό με την εφαρμογή του νέου ποινικού Οδυσσέα Σερίφη από το Μαργαρίτι, αλλά αισθάνομαι αδύναμος στο ποινικό λόγο.

Τα γεγονότα που τρέχουν στις μέρες μας με την Ελληνοαλβανική και η δική των τυχράνων στα Τί- σε βάρος στελεχών της «Ομόνοιας» μου έφεραν στο μυαλό μου δύο μονόστιχα που είχα διαβάσει στη ποινική συλλογή του ποιντή, τα οποία θεωρώ καλό να αναφέρω στη στήλη, σαν μικρή συμμετοχή στον χορό των ; αδελφούς της Β. Ηπείρου.

Για τους ανωτέρω, και άλλους πολλούς, επίσης γνωστούς λόγους, είναι ολοφάνερη η «μπαμπέσκικη» πολιτική της Αλβανικής Κυβέρνησης, που καθιστά την Ελληνοαλβανική φιλία κάλυπτο.

Επειδή δε τους γειτονές μας τους κληρονομούμε (όπως τους συγγενείς) και δεν τους επιλέγουμε (όπως τους φίλους), ας μείνουμε απλοί γείτονες, μέχρις ότου οι Αλβανικές Κυβερνήσεις μας μεταπείσουν έμπρακτα. Υπόψη ότι η Ελλην. Ιστορία έχει πολλά δεδομένα για τα «τερίπια» των Αλβανών αξιωματούχων.

Η φιλία για να είναι γνήσια πρέπει να είναι αμοιβαία και σφυριλατημένη.

Αυτό, βέβαια, δεν αφορά τους συγγενείς μας Βορειοηπειρώτες.

Αυτό, βέβαια, δεν αφορά τους συγγενείς μας Βορειοηπειρώτες.

Αυτό, βέβαια, δεν αφορά τους συγγενείς μας Βορειοηπειρώτες.

Αυτό, βέβαια, δεν αφορά τους συγγενείς μας Βορειοηπειρώτες.

Αυτό, βέβαια, δεν αφορά τους συγγενείς μας Βορειοηπειρώτες.

Αυτό, βέβαια, δεν αφορά τους συγγενείς μας Βορειοηπειρώτες.

• ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΩΤΙΚΑ • ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΩΤΙΚΑ • ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΩΤΙΚΑ • ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΩΤΙΚΑ •

Α Νέα του Π. Β. Μήτση - Σεφέρη

ή σ' αυτόν που τραγουδούσε η μάνα: Βαρύ φορτίο οι τύψεις μου,

έχω μια αδελφή...» το χρέος μου δεν τόκανα.

Δεν μπόρεσα να ξεκαρτίσω Σ' ακούω που αγομαχάς μα και δεν μπόρεσα απ' των ληστών τα δόκανα.

• Τα τεκτονόμενα στην Αλβανία σε βάρος της Ελληνικής ομογένειας, οδηγούν τα Ελληνοαλβανικά σε εξελίξεις οδυνηρές και δυσάρεστες.

Η Αλβανική Κυβέρνηση του Σ. Μπερίσα και όλο σχεδόν το επιτελείο του καθεστώτος είναι δέσμιος του κακού παρελθόντος. Με τις ενέργειές της έχει δύο κυρίως στόχους:

Αφ' ενός να τονίσει το ανθελληνικό μένος και να αποδείξει στους πατρώοντες της ότι τηρεί με ακρίβεια τα συμπεφωνηθέντα και, απ' ετέρου, να τονώσει το εθνικιστικό πνεύμα του Αλβανικού λαού, που τον τελευταίο καιρό, δικαιολογημένα, είναι πολύ χαμηλό.

Ελάχιστοι ή καθόλου, την απασχολούν τα συσσωρευμένα πολλαπλά προβλήματα του λαού της και ουδεμία πρόοδος παρουσιάζει στον εκδημοκρατισμό.

Ο Αλβανικός λαός που ζει ακόμη σε συνθήκες πρωτόγονες και έχει το χαμηλότερο βιοτικό επίπεδο απ' όλους τους Βαλκανικούς λαούς, γνωρίζει την πραγματική του κατάσταση και δεν συμμετέχει ενεργά στην αλληλεγγύη κυβερνητική πολιτική. Παρ' ότι είναι λαός οξύγους και πιστεύει πως μόνο κοντά στους Έλληνες και στην Ελλάδα βρίσκονται τα συμφέροντά του, αισθάνεται αδύναμος να αντιδράσει ομαδικά. Αλλωστε ο Αλβανικός λαός είναι, φύσει, καρτερικός και σπάνια εκδηλώνει επαναστάσεις ενάντια στο κυβερνητικό του καθεστώς. Οι όποιες αντιδράσεις του εκδηλώνονται συνήθως σε προσωπικό επίπεδο, μεμονωμένα.

Στην παρούσα φάση των Ελληνοαλβανικών θεμάτων οι αντιδράσεις του αλβανικού λαού, σε προσωπικό επίπεδο, είναι άκρως αντίθετες με την κυβερνητική του πολιτική. Γνωρίζει καλά ότι, η ακεραιότητα της χώρας του δεν κινδυνεύει από την Ελλάδα και ότι, οι όποιες ανθελληνικές ενέργειες της Κυβέρνησής του, είναι αντίθετες στα συμφέροντά του.

Για τους ανωτέρω, και άλλους πολλούς, επίσης γνωστούς λόγους, είναι ολοφάνερη η «μπαμπέσκικη» πολιτική της Αλβανικής Κυβέρνησης, που καθιστά την Ελληνοαλβανική φιλία κάλυπτο.

Επειδή δε τους γειτονές μας τους κληρονομούμε (όπως τους συγγενείς) και δεν τους επιλέγουμε (όπως τους φίλους), ας μείνουμε απλοί γείτονες, μέχρις ότου οι Αλβανικές Κυβερνήσεις μας μεταπείσουν έμπρακτα. Υπόψη ότι η Ελλην. Ιστορία έχει πολλά δεδομένα για τα «τερίπια» των Αλβανών αξιωματούχων.

Η φιλία για να είναι γνήσια πρέπει να είναι αμοιβαία και σφυριλατημένη.

Αυτό, βέβαια, δεν αφορά τους συγγενείς μας Βορειοηπειρώτες.

Αυτό, βέβαια, δεν αφορά τους συγγενείς μας Βορειοηπειρώτες.

Αυτό, βέβαια, δεν αφορά τους συγγενείς μας Βορειοηπειρώτες.

Αυτό, βέβαια, δεν αφορά τους συγγενείς μας Βορειοηπειρώτες.

Μια κουβέντα

Τα έθιμα

– Γιατί «σηκώνουν το ύψωμα» (αρτοκλασία) του Σωτήρα στο Μόρφι στο προαύλιο της εκκλησίας αντί στη βρύση κάτω απ' τις συνιές και τώρα, εδώ στην Παναγία μέσα στην εκκλησία αντί στο προαύλιο όπως γίνονταν χρόνια και χρόνια; Αυτά μου ψιθύριζε Μαργαριτιώτης της τρίτης ηλικίας το δεκαπενταύγουστο στην Παναγία. Προσπαθώντας ν' αποφυγώ τη συζήτηση δεν τον απαντούσα αλλά αυτός επέμενε.

– Δε μιλάς; Λέγε γιατί;

– Τί σημασία έχει;

– Έχει και παραέχει. Όλες αυτές οι ιδιαιτερότητες, τα ήθη και τα έθιμα είναι που δίνουν την ταυτότητα σ' έναν τόπο και τον κάνουν να ξεχωρίζει απ' τους άλλους και δίνουν τους κατοίκους του μεταξύ τους και τους δίνουν την ιδιότητα του συγχωριανού.

Προσπάθησα να βρω κι άλλες δικαιολογίες κι επιχειρήματα να τον σταματήσω. Τούπα ότι έτσι βολεύει τον πατάρ που έχει πολύ δουλειά αυτές τις μέρες. Δεν υπάρχει ο κατάλληλος χώρος και πολλά άλλα. Τότε ήταν που άστραψε και βρόντηξε.

– Γιατί οι άλλοι που πέρασαν πριν απ' εμάς δεν ήξεραν τι έκαναν;

Μου έλεγε, μου έλεγε δε φαντάζεστε πόσα και κατάληξε:

– Έχουμε χρέος όπως τα παραδώσουμε.

– Γιατί δεν τα λες στους αρμόδιους και τα φέλνεις σ' εμένα, του είπα για να σταματήσει η συζήτηση;

– Τα λέω σ' εμένα που μας κάνουν τον έξυπνο με τα γραφόμενά σου. Γράφτα κι αυτά.

Τα γράφω κι εγώ, λοιπόν και παρακαλώ τους αρμόδιους για λογαριασμό όλων των ομοϊδεατών του συνομιλητή μου να τους κάνουν τη χάρη να διατηρούν όλες αυτές τις μικροιδιαιτερότητες που χαρακτηρίζουν ένα χωριό και το διαφοροποιούν από τ' άλλα. Δε ζητάνε πολλά οι άνθρωποι αλλά κι αυτό που ζητάνε δεν κοστίζει τίποτα. Ας τους επιτρέψουμε λοιπόν να έχουν κι αυτοί την ιδιαιτερότητά τους.

Ο Κουβεντιαστής

ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΩΤΙΚΑ

ΑΠΟ ΑΛΛΗ ΣΚΟΠΙΑ

Η εφημερίδα «Πανηπειρωτική» που εκδίδει η Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδος δημοσιεύει σε συνέχειες τα ιστορικά περιεχόμενα άρθρα του επίτιμου προέδρου της και γαμπρού του Μαργαριτίου (σύζυγος της Βούλης Στεφανίδη) Ζήκου Ντίνου με τίτλους:

• Οι Τσιάμηδες και η Αλβανική γλώσσα - Ο Αλή Ντίνου Μπέης δεν ήταν Αλβανός.

• Η διάλυση της Συμμαχίας Σουλιωτών-Αλβανών και το τέλος του Αλή Πασά.

Χαιρόμαστε που ο φίλος Ζήκος ασχολείται με ιστορικά θέματα και ευχόμαστε να δούμε τυπωμένες σε βιβλία τέτοιες εργασίες του.

Γεμάτο λελέκια (πελαργοί) το Μαργαρίτι. Οι φωλιές με τα μικρά κινούν το ενδιαφέρον των διερχόμενων στον εθνικό δρόμο και σταματούν να τα φωτογραφίσουν.

Ωραίος τρόπος να σταματάμε τους διερχόμενους για να πουν κι έναν καφέ. Και μια και μιλάμε για λελέκια, έστω και με καθυστέρηση χρονική βρίσκει ανταπόκριση η πρόταση αναγνωστών μας (την θυμάστε με τη φωτογραφία;) για τοποθέτηση ταψιών στους στήλους της ΔΕΗ για να διευκολύνονται στο στήσιμο των φωλιών οι πελαργοί και να προστατεύονται αυτοί και τα δίκτυα.

Μαργαριτιώτες, προσφέρθηκαν να αγοράσουν από τη Φιλιπιάδα ειδικά κατασκευασμένα πλαστικά ταψιά που κοστίζουν 18.000 δραχ. περίπου το καθένα. Η ΔΕΗ θα τα τοποθετήσει δωρεάν.

Τελικά υποσχέθηκε η Κοινοτική αρχή του Μαργαριτίου να προμηθευτεί δέκα για να τοποθετηθούν σε ισάριθμους στήλους.

Πιστεύουμε πως η επιχείρηση θα έχει ολοκληρωθεί μέχρι τον επόμενο Μάρτη για να τα βρουν έτοιμα οι πελαργοί.

Πληροφορηθήκαμε πως η ΔΕΗ κοιτολόγησε τη μεταφορά της κολώνας που είναι στη μέση της φάτσας του Διοικητηρίου σε 120.000 δραχ.

Το ποσό νομίζουμε δεν είναι απαγορευτικό για το ταμείο της Κοινότητας Μαργαριτίου. Αν παρά ταύτα δεν μπορεί να τα καταβάλει ως μας ειδοποιήσει για

να βγάλουμε δίσκο.

Πιστεύουμε πως αξίζει να γίνει η μεταφορά για να μη προσβάλεται η θέα του παραδοσιακού αυτού κτίσματος.

(Με την ευκαιρία τι θα γίνει με τα κεραμίδια που έχουν φύγει και με το λουλούδιασμα των αυλών);

Καλούνται οι Τεχνικές Υπηρεσίες του Νομού που επίβλεψαν το έργο της αποκατάστασης του Διοικητηρίου Μαργαριτίου να το επισκευτούν για να διαπιστώσουν τις κακοτεχνίες (π.χ. τα βερνίκια των παραθύρων έσκασαν) και αν είναι ακόμα καιρός να επιβάλουν στον ανάδοχο την αποκατάστασή τους.

Διαφορετικά να εισηγηθούν στο Νομαρχιακό Συμβούλιο, την διάθεση πίστωσης. Δυστυχώς το κτίριο ένα χρόνο μετά την αποπεράτωσή του χρήζει επισκευών.

Δύο δημοπρατήσεις έργων που αφορούν το Μαργαρίτι διαβάσαμε σε Θεσπρωτικές εφημερίδες και είναι:

• Για την ανάδειξη εργολάβου ψεκασμού με ψεκαστικά συνεργεία εδάφους ή ψεκαστικά συγκροτήματα των 68.100 ελαιοδέντρων του Μαργαριτίου.

• Κατασκευή δρόμου και υδατοδεξαμενής προϋπολογισμού 12 εκατ. περίπου με Φ.Π.Α.

Μη ψάχνετε τον Πίπη (Σπύρος Κοσμάς) στον πάτο-παζαριού του Μαργαριτίου για να σας σερβίρει το παραδοσιακό καφεδάκι.

Χάθηκε το δεκαπενταύγουστο. Η παλιοαρχαία τον έλυνε πραγματικά. Καλό ταξίδι στην αντίπερα του Αχέροντα όχη φίλε Σπύρο. Θα σε θυμόμαστε πάντα.

Στη στήλη των Ενισχύσεων-Συνδρομών θα διαβάσετε το όνομα του αείμνηστου Ηλία Μάμμου που χάθηκε στις 22-7-1994.

Ο αγαπητός μας Ηλίας ήταν από τους πλέον φανατικούς αναγνώστες και συνδρομητές της εφημερίδας μας. Μας λύπησε πολύ ο χαμός του. Ας είναι αιώνια η μνήμη του.

Μια άλλη πρόταση της στήλης μας «Οι αναγνώστες προτείνουν» υιοθετή-

θηκε από την ιδιωτική πρωτοβουλία:

Ποίνα φτιάχνει στο συγκρότημα με τα ενοικιαζόμενα δωμάτια στη στροφή του Ελευθερίου στο Πυργί. Πολύ ωραία η θέα από το δρόμο. Που να μεγαλώσουν και τα δέντρα που έχουν φυτευθεί. Καλές δουλειές ευχόμαστε.

Δημοπράτηση των έργων αξιοποίησης του κάμπου περιοχής Μαργαριτίου μέσα στο Σεπτέμβριο διαβάσαμε ότι δήλωσε ο Υπουργός Οικονομικών Αλέκος Παπαδόπουλος. Να το δούμε και να μη το πιστεύουμε. Και όμως είναι δυνατόν να επιτευχθεί μετά από συντονισμένες προσπάθειες. Ναι! Άπιστοι Θωμάδες τόσο κοντά βρισκόμαστε για να αρχίσει ένα τόσο μεγάλο για την περιοχή μας έργο.

Βυζαντινό γυναικείο χορό ψαλτών αποκτήσε το Μαργαρίτι. Μεγάλη πολυτέλεια αφού μας έλειπε και ο ένας και μοναδικός ψάλτης. Μη χαιρέστε όμως γιατί ο χορός ήταν εποχιακός.

Διακοπές έκαναν τα κορίτσια στο Μαργαρίτι και πρόσφεραν τις υπηρεσίες τους. Εμάς όμως μας αγάλιασαν την ψυχή για αυτό και τις ευχαριστούμε.

Μακάρι να μπορούσαμε να έχουμε ένα μόνιμο χορό ιεροψαλτών. Ξέρουμε πως είναι δύσκολο γιατί έχει ξεκοπεί η ψαλτική παράδοση στο Μαργαρίτι, δεν είναι όμως και ακατόρθωτο. Προσπάθεια και χρήμα χρειάζονται.

Ήταν τότε Δήμος η Κοινότητα Μαργαριτίου και τότε...

Η απάντηση στο άλλο φύλλο.

Η Αδελφότητα των Μαργαριτιωτών της Αθήνας και η έκδοσή μας θέλουν να ευχαριστήσουν και δημόσια το συμπατριώτη μας Πύργο Λύκα Γραμματέα της Αδελφότητας Μαργαριτιωτών Εξωτερικού γιατί κάθισε και έψαξε τους ταχυδρομικούς καταλόγους και άλλαξε ταχυδρομικούς κώδικες των περισσότερων συνδρομητών μας στη Γερμανία.

Παρακαλούμε όλους τους συνδρομητές μας να ελέγξουν τις διευθύνσεις τους κι αν υπάρχουν λάθη να μας ειδοποιήσουν.

• «Εθνική εορτή» για τη γενοντονία των Τσιμηδων, ανακηρύχθηκε η 27 Ιουλίου από τη Βουλή των Τιράνων.

Η ενέργεια αυτή των Τιράνων, η οποία διαστρέφει τα πραγματικά γεγονότα, είναι οίγουρο ότι δεν συμβάλλει στην αποκατάσταση κλίματος εμπιστοσύνης στις σχέσεις των δύο χωρών.

Εμείς, οι Θεσπρωτοί, ελπίζουμε, ότι η αλβανική κυβέρνηση θ' αντιληφθεί ότι τέτοιες ανιστόρητες ενέργειες δε χρειάζονται και η μόνη οδός είναι η ειρήνη και η φιλία των δύο λαών.

Μήπως όμως ήρθε ο καιρός να σκεφτούμε και μες εθνικά;

Να στήσουμε μνημεία και να κάνουμε μνημόσυνα για τα θύματα των Μουσουλμάνων Τσιμηδων; Βέβαια θα γεμίσει μνημεία η Θεσπρωτία και δε θα φτάνουν οι μέρες του χρόνου για τα μνημόσυνα.

Προτείνουμε πάντως, προς το παρόν, το μνημόσυνο των 49 προκρίτων της Παραμυθιάς να θεσμοθετηθεί σαν εκδήλωση ευρύτερου φάσματος που να συμπεριλάβει όλα τα θύματα της κατοχής.

• Μετά το θάνατο του επι πολλά χρόνια προέδρου της Ηπειρωτικής Εταιρείας που εκδίδει και το ομώνυμο περιοδικό αείμνηστου Αλέξανδρου Μαρμόπουλου, η προεδρεία ανατέθηκε με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου στο συμπατριώτη συγγραφέα Νίκο Ζιάγκο.

Συγχαίρουμε τον κύριο Ζιάγκο και ευχόμαστε γόνιμη θητεία.

• Ο κ. Χρυσόστομος Λαμπρίδης τεματίζοντας το κοινοφελές του έργο, για το χωριό του το Πολύδροσο-Σουλίου, αποφάσισε να μοιλάσει 200 γκορτσιές με

Λίγοι απ' όλα

διάφορες ποικιλίες αχλαδιών στην εθνική οδό Ιωαννίνων-Ηγουμενίτσας, στο τμήμα από την Βροσίδα μέχρι την Πετροβίτσα. Ήδη έχουν εμβολιαστεί 60 γκορτσιές, ενώ ο εμβολιασμός θα συνεχιστεί τον Σεπτέμβριο με προοπτική να ολοκληρωθεί τον Απρίλιο του 1995.

Οι γκορτσιές αυτές εμβολιάζονται σε ανάμνηση φίλων, γνωστών και συγγενών του κ. Λαμπρίδη, με απώτερο σκοπό να αναγραφούν τα ονόματα αυτών σε μαρμαρινή πλάκα που θα εντοιχιστεί σε κάποιο σημείο του προαναφερόμενου τμήματος του εθνικού αυτού δρόμου. Για την καλύτερη και σωστότερη επίτευξη του σκοπού αυτού, ο κ. Λαμπρίδης ζήτησε την συνδρομή του Αγρονόμου Παραμυθιάς, καθώς και των οικογενειών των απόμων, τα ονόματα των οποίων πρόκειται να γραφτούν στην μαρμαρινή πλάκα.

Μετάφερα την είδηση από τις Ηπειρωτικές Εφημερίδες για παραδειγματισμό. Πάντως όποιος τ' αποφάσισε στην περιοχή Μαργαριτίου να μοιλάσει προτείνουμε τα «νεράπια» που τείνουν να εξαφανιστούν.

Και μια παρατήρηση. Δεν πιστεύουμε πως θα τεματίσει το κοινοφελές για το χωριό του έργο ο κύριος Λαμπρίδης. Κάτι θα σοφιστεί πάλι.

Θα το δείτε.

• Εκατόν πενήντα χρόνια συμπληρώθηκαν από την ημέρα που το όνειρο των μεγάλων Εθνικών ευεργετών Μάνθου και Γεωργίου Ριζάρη πήρε σάρκα και οστά με την ίδρυση της Ριζαρείου Εκκλησιαστικής Σχολής που τόσα πρόσφερε στο έθνος.

Στο Μονοδέντρο του Ζαγορίου την πατριδα των ευεργετών γιόρτασε την επέτειο αυτή το Ριζαρείο ίδρυμα στις 16 και 17 Ιουνίου.

Υψηλού επιπέδου, όπως, συνηθίζει το Ριζαρείο Ίδρυμα, οι εκδηλώσεις. Πολλοί οι επισήμοι και οι άλλοι προσκαλεσμένοι.

Με την ευκαιρία κυκλοφόρησε και καλλιτεχνική έκδοση αφιερωμένη στην αγάπη για την Ελλάδα των Ριζαριδών. Αξίζουν συγχαρητήρια στο Ριζαρείο Ίδρυμα και σε όλους όσους μοχθούν για την επιτυχία των εκδηλώσεων.

Τι έγραψαν οι Εφημερίδες

«ΘΕΣΠΡΩΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ»
Αριθ. 87/ΙΟΥΛ.-ΑΥΓ. 1994

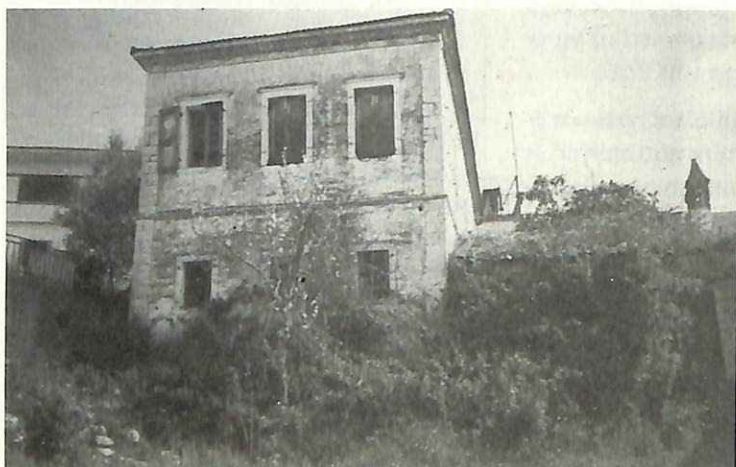
Είναι ανάγκη να γίνει κέντρο Υγείας στην επαρχία Μαργαριτίου

Έχουμε και άλλοτε τονίσει ότι είναι ανάγκη να γίνει Κέντρο Υγείας στην Καρτέρι Επαρχία Μαργαριτίου και ο κατάλληλος χώρος είναι στο γραφικό χωριό της Επαρχίας Μαργαριτίου εκεί που υπάρχει ο μεγαλύτερος Συγκοινωνιακός κόμβος της Επαρχίας μας, που είναι ο συνδυασμός κίρκος των Κοινοτήτων με διακλαδομένους Εθνικούς και άλλους δρόμους που συνδέουν τα χωριά μας που οι αποστάσεις από Πλαταριά από την μεριά Σύβοτα, Πέρδικα, Αργυρότοπος, Μαζαρακιά, Μεσοβούννη απέχουν διαδρομή δέκα λεπτά καθώς και από Σπαθαράιους, Μόρφιου, Ελευθερίου, Μαργαριτίου και Καταβόθρας. Συνεπώς θα γίνει πιο εύκολη διάγνωση των Ασθενών των εκτάκτων περιπτώσεων η πρόληψή τους, διότι στο Κέντρο Υγείας Ηγουμενίτσας είναι τουλάχιστον από 15 λεπτά έως 50 η διαδρομή του ασθενούς υπάρχει και ο κίνδυνος να χάσει και τη ζωή του καθ' όσον έχουμε θρηνησει τέτοιου είδους περιπτώσεις προσφειλή μας πρόσωπα.

Με αυτόν τον τρόπο θα απαλλαγεί και το Κέντρο Υγείας Ηγουμενίτσας από την πληθώρα των ασθενών οι οποίοι δεν είναι δυνατόν να εξυπηρετούν την ιδιαν ημέρα ξεδύνοντας χρήματα και ταλαιπωρία για να πηγαίνουν να τακτοποιηθούν. Για το λόγο αυτό ζητάμε τώρα αμέσως μαζί με τους κατοίκους των Κοινοτήτων αυτών από τον Πρωθυπουργό της Χώρας, τον αρμόδιο Υπουργό Υγείας, Πρόνοιας, από τον Συμπatriώτη Υπουργό των Οικονομικών κ. Αλέξανδρο Παπαδόπουλο, τον Νομάρχη Θεσπρωτίας κ. Διακόπουλο και τους αρμοδίους τοπικούς πολιτικούς παράγοντες δίχως καμία χρονοτριβή να γίνει αμέσως τώρα το Κέντρο Υγείας στο Καρτέρι είναι ανάγκη όχι επειδή είμαστε εμείς από το Καρτέρι αλλά γιατί στο χωριό μας αυτό υπάρχει ο κατάλληλος και οι πιο κοντινές αποστάσεις.

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΟΥ

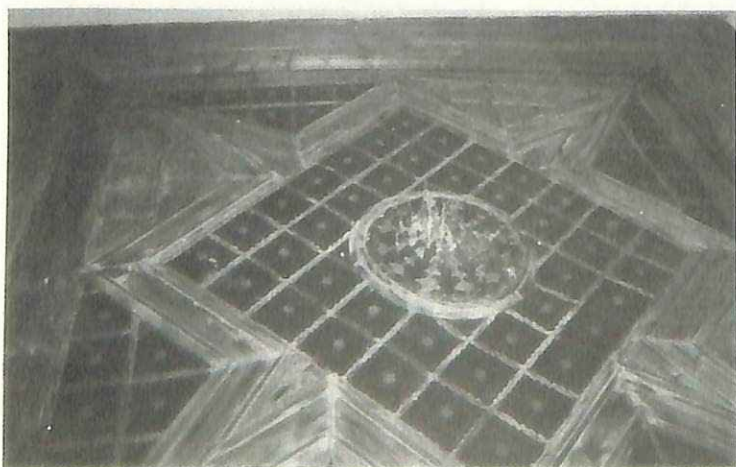
*Η προτεινόμενη
για αγορά οικία*

Δυτική όψη

Ανατολική όψη

Μέρος του σωζόμενου σκαλιστού ταβανιού.

ΜΙΑ ΠΡΟΤΑΣΗ

Α Π Ο

ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΩΤΩΝ ΑΘΗΝΑΣ

Π Ρ Ο Σ

ΑΛΕΚΟ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟ ΥΠΟΥΡΓΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Αγαπητέ μας κύριε υπουργέ,

Η μεγάλη πολιτιστική κληρονομιά του Μαργαριτίου σας είναι γνωστή, ελάχιστα δε απ' αυτή καταγράψαμε και στο με αριθ. 131-132 φύλλο της έκδοσής μας «ΝΕΑ ΤΟΥ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΟΥ», που σας ξαναστελνουμε.

Οι προσπάθειες της Αδελφότητάς μας, που είναι φορέας και της αναγνωρισμένης από το Υπουργείο Πολιτισμού «Λαογραφικής Συλλογής Μαργαριτίου», για τη διατήρηση αυτής της πολιτιστικής κληρονομιάς σας είναι επίσης γνωστές.

Σήμερα βρισκόμαστε στην ευχάριστη θέση να σας πληροφορήσουμε ότι εξασφαλίσαμε την πώληση διόροφου οικήματος στο κέντρο του Μαργαριτίου, με σκοπό να στεγαστεί σ' αυτό το ΙΣΤΟΡΙΚΟ & ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΟΥ του ομώνυμου συλλόγου που εδρεύει στο Μαργαρίτι, καθώς και η δικιά μας ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΗ ΣΥΛΛΟΓΗ.

Βέβαια το κτίσμα δεν είναι το μεγαλύτερο, αντιπροσωπευτικότερο και εντυπωσιακότερο του Μαργαριτίου, αλλά είναι ένα από τα λίγα παραδοσιακά που περισώθηκαν στο εμπορικό κέντρο του αφού τ' άλλα έχουν γκρεμιστεί και ξανακτιστεί.

Η τοιχοποιία, η στέγη και μερικά από τα κουφώματα είναι σε καλή κατάσταση. Το πολυτιμότερο όμως είναι το εξαιρετικής λαϊκής τέχνης ταβάνι που σώζεται σε ένα από τα δωμάτιά του. Οι υπόλοιποι εσωτερικοί χώροι χρειάζονται εκτεταμένες επισκευές. Η τιμή αγοράς των 7 εκατ. περίπου, μαζί με τα έξοδα, κρίνεται συμφέρουσα.

Σας παρακαλούμε, λοιπόν, θερμά να έρθετε αρρωγός σ' αυτή μας την προσπάθεια και να χρηματοδοτήσετε στην αγορά του οικήματος απ' την Αδελφότητά μας.

Απ' εκεί και πέρα θα μεριμνήσουμε εμείς με εράνους και προσωπική εργασία για την επισκευή του.

Αν μας βοηθήσετε για την αγορά του κύριε Υπουργέ, να είστε βέβαιος πως θα φτιάξουμε πρωτόγνωρο, για τη Θεσπρωτία, έργο πάνω όμως απ' όλα θα διασώσουμε και θα παραδώσουμε στους επερχόμενους πολύτιμα στοιχεία της πολιτιστικής μας κληρονομιάς.

Βέβαιοι ότι θα θελήσετε ν' ανταποκριθείτε θετικά σας ευχαριστούμε προκαταβολικά.

Για την Αδελφότητα Μαργαριτιωτών της Αθήνας

Ο Πρόεδρος
Ευάγγελος Ν. Τόκας

Η Γραμματέας
Μαρία Ν. Λιοσιάρη